

DARBININKAS

Vol. LXVI, Nr. 36
Rugsėjo - September 11, 1981

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207 30 centų

Savaitės įvykiai

JOKS VARGAS NEBAISUS

Iš L.K.B. Kronikos Nr. 47. Skyrius "Mūsų kaliniai"

Kol kas teks dirbti su skuduru ir šluota. Nuraminkite mamą, tegu ji nesirūpina. Kai sąžinė rami, kai širdyje gera, visa kita — niekai. Negali susirašinėti su Nijole Sadūnaitė. Gavo tuščią laišką. Reikia tik džiaugtis ir ramia širdimi tarti: "Taip, Tėvel!" Alsuoja Dievo ir artimo meile, joks vargas nebaisus, tik dar labiau užgrūdina.

Ištrauka iš Povilo Pečeliūno laiško

... Kelionė iš Vilniaus per Pskovą, Jeroslavį, Permę užtruko visą mėnesį (į vietą atvykau vasario 9). Vasario 16 jau galutinai apsigyvenau paskirtoje vietoje. Bet darbą gavau tik vakar, t.y. 21 d. Kol kas teks dirbti su skuduru ir šluota. Pasakyta, kad tokių darbų dirbti iki kovo 1 d., o paskui eisiu dirbti į valgyklą. Bet kaip bus iš tikrųjų, nežinau.

Kadangi pasijutau turįs daugybę specialiųjų, tai galiu dirbti visur. Gintautas Iešmantas nuėjo dirbti prie staklių, o Vytautas Skuodis atsiveikino su mumis Jeroslavlyje ir pasuko į Mordoviją. Be abejo, Jums rūpi mano sveikata? Žinoma, po tokios kelionės sveikata negali būti gera. Bet dabar taisosi: gaunu vaisius ...

Nuraminkite mamą, tegu ji nepergyvena ... Visus sveikinu ir visiems linkiu daug gero, gražaus. Aš apskritai savo likimu nesiskundžiu. Kai sąžinė rami, tai širdyje gera, visa kita — niekai. Svarbu visur ir visada būti žmogumi.

1981 vasario 22 d.

Petras Plumpa 1980 m. spalio 9 d. laiške rašo

... Rašau Tau iš savo naujos poilsio vietos — Čistopolio kalėjimo. Atvykau čia spalio 5 d. ir pagal aukščiausių organų sprendimą turėčiau čia prapūti ligi baismės galo — 1981. XI.19.

Iš Nijolės Sadūnaitės jau seniai nebegąunu, nuo birželio mėn., laiškų. Vienas iš viršinių

Libijos diktatorius Qaddafi įspėjo JAV, kad jis sunaikins JAV branduolinių ginklų sandėlius Europoje, jei JAV vėl įsibrautų į Sidrą įlanką Viduržemio jūroje.

Kambodijos princas Norodom Sihanouk ir Vietnamo pašalintas buv. min. pirmininkas Khim Samphan sutarė susitikti Singapure ir bandyti sulipdyti su kitais Kambodijos vadais koaliciją kovai prieš Vietnamą.

1975 m. Sov. S-goj už priešvalstybinę veiklą nuteisto Sergej Kovalev 27 m. sūnus Ivan buvo areštuotas ir apkaltintas priešvalstybine agitacija. Jam gresia 7 m. kalėjimo. Jo žmona už tokią pat veiklą jau yra nuteista.

PABĖGO PROF. KAZYS ERINGIS

Rugsėjo 2 į Chicago atskrido dr. Kazys Eringis, Vilniaus universiteto profesorius, botanikas, ekologas, 60 metų amžiaus, mokslus baigęs Leningrade, Vilniaus Botanikos Instituto kraštotyros vedėjas.

Birželio mėnesį jis su sovietiniu laivu išvyko į tarptautinį botanikų kongresą, kuris buvo Australijoje. Grįžtant laivas daug kur sustojo, bet keleivių vienu niekur neišleido. Prof. K. Eringis pasijuto blogai ir prie Madagaskaro jį išleido pas gydytoją. Iš ten jau jis nebeįėjo į laivą, susisieks su Amerikos pasiuntinybe ir gavo pabėgėlio teises.

P. Afrika, atitraukdama savo kariuomenę iš puolimo į Angolą, paskelbė, kad veiksmų metų žuvo du Sov. S-gos pulkininkai leitenantai ir vienas seržantas buvo paimtas į nelaisvę. Per puolimą buvo sunaikinta radaro įrenginiai ir keli šimtai Angolos karių. Sovietai Angoloj paskutiniu metu buvo išdėstę ir SAM-3 ir SAM-6 raketas. JAV ta proga patvirtino, kad Sov. S-ga Angoloj laiko apie 1,000 savo karių.

Norvegijos min. pirmininkas Cro Harlem Bruntland pareiškė nenumatęs tokių sąlygų, kad Norvegijos teritorijoj galėtų būti išdėstyti neutroniniai ginklai.

V. Vokietijos vyriausybė nutarė sumažinti Stuttgarto rajone įvyksiančių JAV, V. Vokietijos ir Kanados karių karo pratimų biudžetą iš 4 mil. dol. iki 2.5 mil. dol. Pratiimuose numato dalyvauti 48,000 V. Vokietijos, ir po 3,500 JAV ir Kanados karių.

Irano ministerio pirmininko įstaigoj sprogsi bomba užmušė neseniai prezidentu išrinktą Mohammed Ali Rajai, ministerį pirmininką Mohammed Javal Bahonar ir 5 kitus pareigūnus ir sužeidė 15 žmonių.

J. T saugumo taryba priėmė rezoluciją, smerkiančią P. Afriką už jos įsiveržimą į Angolą, bet JAV tą rezoluciją vetavo už tai, kad ji buvo vienašališka ir visą kaltę suvertė tik P. Afrikai. Prancūzija balsavo už rezoluciją, o Britanija nuo balsavimo susilaikė.

Vakarų žemės ūkio žinovai tvirtina, kad Sov. S-gos šmetinis javų derlius sieks tik 185 mil. metrinųjų tonų, arba 50 mil. metr. tonų mažiau, kaip buvo užplanuota.

Prez. Reagan painformavo Sov. S-gą, kad ateity padaryti su Sov. S-ga susitarimai dėl ginklų kontrolės turės nuostatai įgalinančią susitarimus patikrinti vietoj.

Prancūzija ir Meksika bendrai pareiškė, kad jos pripažįsta Salvadoro opoziciją politinė jėga, kuri turinti dalyvauti bet kuriuose pasitarimuose siekiant konflikto užbaigti. Salvadoro jutos prezidentas Jose Napoleon Duarte dėlto pareiškė protestą.

Jugoslavijos spauda skelbia, kad Albanijoje vyksta didelis partijos valymas.

Lenkijos vyriausybė leido Solidarumo unijos vadam pasinaudoti televizija pusę valandos.

Afghanistano partizanų organizacijos vis dar negali susitarti dėl bendros vadovybės. Neseniai sudaryta Islamo vienybės vyr. taryba ruošėsi paskelbti penkių partizanų organizacijų susijungimą, bet, atsiradus nuomonių skirtumam, pareiškimas buvo atidėtas.

Knygų mugei, kurioj dalyvauja tik 4 Amerikos knygu leidyklos, Maskvoj pasibaigus, Amerikos knygu leidėjų sąjunga ir Free Expression fondas rugsėjo 14 New Yorko viešojoj bibliotekoj rengia iš Sov. S-gos ištremtų ir emigravusių rašytojų knygu mugę ir priėmimą, į kurį greta kitų rašytojų yra pakviestas ir poetas Tomas Venclova.

Įtakingas senatorius Barry Goldwater pareiškė, kad su tikty tartis su Palestinos išlaisvinimo organizacija, jei tai padėtų sumažinti tarptautinę įtampą.

Argentina, Kolumbija ir Venecuela kritikavo Prancūziją ir Meksiką už Salvadoro opozicijos pripažinimą politinė jėga.

ky man paaiškino, kad aš neturiu teisės su ja susirašinėti, todėl jos laiški, matyt, daugiau nebeateis ...

Rašo Genovaitė Navickaitė

... Prieš keletą dienų gavau Jūsų ketvirtą laišką. Trečio negavau, matyt, paklydo bekeliaudamas. Onutė Vitkauskaitė trečią Jūsų laišką gavo, bet jame buvo tik tuščias vokas ir baltas popieriaus lapas. Turbūt mūsų "globėjai" galvoja, jog mokam skaityti ir iš tuščio lapo ... Gautos laiškus skaitau po kelis kartus, gilesnes mintis permąstau. Jas galima palyginti su vaisiais, kuriuos išgėrus, palengvėja ... Po truputį pradėdame priprasti prie aplinkos. Jau ir triukšmas neatrodo toks nepakenčiamas kaip pirmomis dienomis. Greitai viskas prabėgs, liks tik prisiminimai. Reikia tik džiaugtis ir ramia širdimi tarti: "Taip, Tėvel!"

Rašo Ona Vitkauskaitė (ištraukos)

... gavau Jūsų ketvirtą laišką. Tik nežinau, kas atsitiko su

trečiuoju laiškeliu: gavau tik voką ir baltą popieriaus lapą (laišką išėmė cenzorius — red.) ... Baigiasi žiema, čia pat pavasaras, vasara, na ir ... (laisvė — red.). O jei Dievas pareikalaus didesnės aukos, būsiu laiminga, kad tik galėčiau prisidėti prie Didžiosios Aukos ... Alsuoja Dievo ir artimo meile, joks vargas nebaisus, tik dar labiau užgrūdina.

CHULIGANIZMAS SOVIETINĖJE SPAUDOJE

Toliau L.K.B. Kronikos 47 Nr. įdėtas platus straipsnis "Chuliganizmas sovietinėje spaudoje". Tą straipsnį parašė kun. Jonas Danyla. Proga apie tai rašyti sudarė Broniaus Jauniškio knyga "Be iliuzijų". Šioje knygoje visokiais būdais puolami kunigai, vienuoliai, Kauno jėzuitai. Norėdamas juos suniekinėti, autorius rašo visokius prasimanytus šmeižtus, nes komunistinė valdžia visokiais būdais nori sunaikinti Bažnyčią, kunigų įtaką žmonėms. Pagal komunistinę moralę, viskas galima, kas tarnauja jų tikslui. Taigi ir prasimanyti šmeižtai.

Kun. Jonas Danyla išsėina ginti su didele drąsa ir erudicija. Atmeta visus melus ir priekaištus. Apie tai skaitysime kituose Darbininko numeriuose.

Dalis ateitininkų sendraugių stovyklos dalyvių Kennebunkporte, Maine, rugpiūčio 21. Nuotr. P. Ažuolo

KODĖL SOCIALINIS DRAUDIMAS NEGALUOJA?

1935 m. prezidento Roosevelt pasirašytas socialinio draudimo įstatymas su kaupu patenkino žmonių viltis turėti pakenciamai apgrūpintą senatvę, bet dėl savo geraširdiškumo pakliuvo į nemažus sunkumus. Mat, jis pradžioje mokėti tokius draudimus, kurių dabar mokėti jau nepajėgia.

Įstatymą įvedus, žmogaus amžiaus vidurkis siekė 62 metus, o dabar — net 74 m. Be to, apie 40 proc. iš darbo pasitraukia turėdami tik 62 m.

Dabar kiekvieną gaunantį socialinę apdraudą žmogų remia savo įnašais 3.2 dar tebedirbančių darbininkų. Šio šimtmečio pabaigai tai nukris iki 3 darbininkų, o 2055 m. — iki 2. Tada darbininkai ir darbdaviai socialiniam draudimui turės mokėti po 43 procentus darbininko uždarbio. Todėl yra atėjęs laikas šią sistemą kurio nors būdu pataisyti. Bet kiekvienas taisyms pažeidžia anksčiau duotus pažadus.

Siūloma padidinti socialinio draudimo mokesčius ar suma-

AMERIKIEČIŲ SPAUDA APIE RELIGINĘ PADĖTĮ LIETUVOJE

Los Angeles Times korespondentas, redakcinio štabo narys, Robert Gillette buvo nuvykęs į Lietuvą ir ten išbuvo kelias dienas, susitikdamas su žmonėmis, rinkdamas informacinę medžiagą. Vienas jo straipsnis buvo išspausdintas anksčiau. Ten aprašė gyvenimą Vilniuje, kaip lietuviai žiūri į įvykius Lenkijoje.

Rugpiūčio 22 d. numeryje išspausdino kitą jo straipsnį, apie religinę padėtį Lietuvoje. Straipsnis pavadintas, kad Katalikų Bažnyčia yra vitalinė jėga Lietuvoje. Antrinėje antraštėje sakoma, kad religinės tradicijos žydi ir sovietų represijoje.

Straipsnis parašytas objektyviai. Medžiaga surinkta iš įvairių pasikalbėjimų su žmonėmis, su kunigais. Pačioje pradžioje sakoma, kad, nežiūrint 41 metų sovietinio režimo, bažnyčių naikinimo, religija Lietuvoje yra didelė socialinė jėga šitame Sovietų Sąjungos kampe prie Baltijos jūros.

Toliau sakoma, kad lietuviai yra 80 procentų katalikai. Iš jų mišias lanko apie 30-40 procentų. Didelį religinį gyvybingumą gali matyti sekmadienį Vilniuje. Mieste veikiančios tik 8 bažnyčios, pats miestas turi 481,000 gyventojų. Bažnyčios esančios pilnos žmonių. Mišios laikomos nuolat, lietuviškai ir lenkiškai.

Minima Šv. Teresės bažnyčia, kur tūkstančiai žmonių gieda, ir jų giedojimas išsiveržia per duris į seną miesto kvartalą. Mini mi Aušros Vartai. Čia pardavinėjami rožančiai už du rublius. Maži medalionai su nupieštu Kristaus veidu parduodami už 3 rublius. Prisimenama, kad Lietuva praeityje turėjo glaudžius ryšius su Lenkija, kad Lietuva buvo paliesta abiejų didžiųjų karų, prisimenamas rusų imperalizmas ir kad Bažnyčia drauge buvo ir tautiškuo saugotoja ir lietuviybės ramstis. Ir dabar tautiškuo saugotoja ir lietuviybės ramstis. Ir dabar tautiškuo saugotoja ir lietuviybės ramstis. Ir dabar tautiškuo saugotoja ir lietuviybės ramstis.

Primena, kad 1975 Lietuvą okupavo Katerina Didžioji, o Lenkiją tada pasidalijo kaimynai — Austrija, Prūsija ir Rusija. Katerinos sūnus caras Povilas I nukirtęs Lietuvos Bažnyčios ryšius su Roma ir Bažnyčią pririšęs prie Rusijos, bet iš to niekas neišėjo. Kunigai aktyviai dalyvavę 1830-31 metų sukilime. Carai ir toliau labai varžė Ka-

talikų Bažnyčią Lietuvoje, uždarinėjo vienuolynus. Prieš pirmąjį pasaulinį karą likę tik keli vienuolynai Lietuvoje. Po antrojo pasaulinio karo sovietai uždarė visus vienuolynus, bažnyčias apdėjo dideliais mokesčiais, įvedė griežtą cenzūrą ir labai suvaržė kunigų seminarijos veiklą ir jaunų žmonių įstojimą.

Prisimenami ir 1945-1951 metai, buvę išvežta apie 360 kunigų į darbo stovyklas ir į kalėjimus Sibire. Sovietai su savo tankais į Lietuvą atvežė ir ateizmą, pradėję spausti ir persekioti religiją ir jos išpažintojus.

Korespondentas mini, kad štai Vilniuje vieną sekmadienį bažnyčioje buvo 20 jungtinių ir 24 krikštai. Mini ir tai, kad veikia oficiali civilinė metrikacija ir kad valdžia nepripažįsta vedybų bažnyčioje.

Žmonės labai klauso Vatikano radijo, klauso ypač jaunimas. Didelės įtakos žmonėms turi dabartinis popiežius, kuris supranta, kas dedasi Lenkijoje ir Lietuvoje. Popiežius pakėlęs žmonių religingumą.

Korespondentas prisimena ir tą kardinolą, kurį popiežius paskyrė slapta. Tas kardinolas esąs vyskupas Julijonas Steponavičius, gyvenęs ištremime mažoje parapijoje.

Prisimenama ir kunigų seminarija, kaip ji varžoma, kaip visi kandidatai yra tikrinami KGB tarnautojų, kad veikianti ir slapta kunigų seminarija, esą ir slapti moterų vienuolynai. Vienuolės daugiausia dirbančios ligoninėse.

Religinės literatūros ateina daug iš Lenkijos. Ir Lietuvoje valdžia leidusi išleisti knygeles mišiom ir kitus liturginius tekstus, bet jų esą labai mažai, žmonės nusirašę mašinėle. Valdžia draudžianti tokius perrašinėjumus.

Žmonės veikia įvykiai Lenkijoje, dar labiau stiprina žmonių religingumą ir prisirišimą prie Bažnyčios. KGB sustiprinusi bažnytinės veiklos ir žmonių sekimą.

Prie straipsnio pridėta ir viena nuotrauka — pamaldos Šv. Teresės bažnyčioje.

Šį straipsnį, iškirpęs iš laikraščio, atsiuntė Stasys Liseckas iš Glendale, Calif. Darbininko skaitytojas. Redakcija jam dėkoja už šią paslaugą.

AR IŠSILAİKYS SAVANORIŲ KARIUOMENĖ?

Nors prez. Reagan kelis kartus yra pritaręs savanorių kariuomenei ir pažadėjęs šią sistemą remti aukštesniais atlyginimais, bet, norint įvykdyti visus jo JAV ginkluotom pajėgom stiprinti planus, su savanoriška karine tarnyba bus neįmanoma išsiversti.

Dabartinė savanorių kariuo-

zinti mokamas pašalpas bei leisti pasitraukti į pensiją tik sulaukus daugiau kaip 65 metų amžiaus.

Be tikrai socialinis draudimas per daug išaugo, ir todėl reikia jį kurio nors būdu sumažinti, kad jaunesnieji darbininkai nenustotų pasitikėjimo tokiu draudimu.

Anksčiau įstatymas numatė šelpti tik minimaliom pašalpom pasenusius žmones, bet vėliau kongresas, būdamas pernelyg gailėstingas, mokamas pašalpas didino ir lengvino jas gauti vis didesniai skaičiui žmonių.

Reikia tikėtis, kad kongresas ras būdą šiai sistemai pataisyti, jog ji galėtų savo pažadus ištesėti ir būsimiems pensininkam, per daug jų nenuskriausdama.

Indija atsisakė priimti JAV ambasados politiniu patarėju paskirtą diplomata George C. B. Griffin už tai, kad Sov. S-ga jį apkaltino esant CIA agentu. Atsilpykdamas JAV atsisakė priimti Indijos ambasados politinį patarėją.

menė yra nepasiruošusi prez. Reagano numatytiems uždaviniam. T o k i e m uždaviniam vykdyti prie dabartinės 2 mil. vyrų kariuomenės šio dešimtmečio vidury turėtų būti pridėta dar bent 200,000 karių, kad galima būtų sudaryti 4 naujas divizijas, 150 karo laivų ir 5 aviacijos grupes.

Dabartinės savanorių kariuomenės kokybė yra gerokai kritusi, nes armija ir laivynas, norėdami sutelkti reikiamą skaičių savanorių, turėjo sumažinti jiems taikytus standartus. Jų apmokymas trunka ilgesnį laiką, bet daugelis jų niekada neįsisavina pagrindinių karinių specialybių. 1978 vykdyta studija rado, kad 21 proc. tankų taikytojų Europoj nežinojo, kaip taikyti pagal tankę įrengtus taikiklius, ir net 90 proc. branduolinių ginklų priežiūros specialistų stokojo pagrindinių specialybės žinių.

Be kariuomenės šaukimo nebūna galima išsiversti, nes aštuoniolikamečių skaičius dėl demografinių polinkių kas kartą mažėja. Kariuomenės šaukimas kartu ir įspėtų Sov. S-gą, kad JAV yra rimtai nutarusios pakelti savo karinį pajėgumą.

Atlyginimo savanoriams pakėlimas savanorių skaičiui pakelti bus labai išlaidus ir neišspręs kariuomenės rezervų uždavinių tautinėje gvardijoje ir atsargos daliniuose, į kur anksčiau savo noru įstodavo tie šaukiamieji, kurie nenorėjo patekti į reguliarią kariuomenę.

Savaitės įvykiai

1957 m. Kanados Nova Scotia provincijos Pugwash mieste suaukta privati įvairių valstybių mokslininkų konferencija nusi-ginklavimo reikalui svarstyti vėl atnaujino savo pasitarimus Alberta provincijos Banff kurorte, bet tuo pat įsivėlė į ginčus: Sovietų delegacija apkaltino JAV už jų vedamą užsienio politiką, o Egipto delegacija užpuolė Izraelį dėl Irako branduolinio reaktoriaus subombardavimo.

Austrijos Vienoj į žydų sinagogą buvo įmesta bomba, o maldininkai apšaudyti automatiniais ginklais. Buvo užmušti du ir sužeista 20 žmonių. Keli arabai dėl to buvo sulaikyti.

Sov. S-gos Italijai leidžiamas žurnalas "U.S.S.R. Today" paskelbė straipsnį, kuriame JAV buvo netiesioginiai apkaltintos dėl pasikėsinimo prieš popiežių. JAV dėl to pareiškė protestą.

JAV ambasadorius Sirijai Talcott W. Seelye pasitraukdamas pareiškė, kad prezidentas Reagan turėtų panaikinti Camp David susitarimus ir pradėti tartis su Palestinos išlaisv. org-ja. Valst. d-tas pareiškė, kad tai yra privati ambasadoriaus nuomonė.

Čekoslovakijos disidentas Rudolph Battek už priešvalstybinę veiklą teismo buvo nubaustas 7,5 m. kalėti ir 3 m. tremties. Iš tikrųjų jis buvo davęs knygriškyklai įrišti 5 egz. knygos socialiniais ir politiniais klausimais.

Irano laikinuoju min. pirminku vieton nužudytojo buvo paskirtas vidaus reik. ministeris ajatola Mohammed Riza Mahdavi-Kani, o valdančiosios partijos vadu — Hojatoislam Ali Khamenei.

Teherane vėl buvo nužudyti kiti du pareigūnai: Teherano islaminio teismo skrysius vedėjas Hojatoislam Nasser Jamali ir religinis vadas Hojatoislam Martraza Ayatollahi Tabataba Yazdi.

Rusas inž. Vasili I. Nazarev ir jo motina Natalia automobiliu prasmuko pro sovietų milicijos sargybą ir įvažiavo į JAV ambasados Maskvoj kiemą pasiskusti dėl sovietų organų persekiojimų. Ambasadoj praleidęs per 3 val., jis vėl išvažiavo, o jį nusekė milicijos automobilis.

Irano parlamento pirmininkas Hojatoislam Hashemi Rafsanjani ir vyr. teisėjas ajatola Mon-savi Ardubeli buvo paskirti į prezidentinį komitetą, kol bus išrinktas kitas prezidentas.

Bolivijos valdžią perėmus kariuomenei, valdančiuose sluoksniuose įsigalėjo kyšininkavimas ir narkotikų prekyba, iš kurios jie greitai pralabo. Į kokaino prekybą yra įsivėlę buv. prezidentas gen. Garcia Meza, buv. vidaus reikalų ministeris plk. Luis Aree Gomez, karo aviacijos gen. Waldo Bernal, karo laivyno admiralas Oscar Pammo ir kt.

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Maskvoje vykstančioje šeštojoje sąjunginėje akvarelistų parodoje dalyvauja ir keli lietuviai dailininkai: I. Budrys, P. Porutis, P. Stauskas, A. Savickas, A. Lukštas, E. Urbanavičius ir L. Tuleikis.

— Vilniaus dailės parodų rūmuose gegužės pabaigoje buvo surengta M. K. Čiurlionio meno mokyklos dėstytojo dail. Petro

Ilgūno grafikos darbų paroda. Tai jo pagerbimas 50-ies metų amžiaus sukakties proga. Spaudoje rašoma, kad P. Ilgūno grafikoje atsispindi Lietuvos senovės pilys, artojų ir audėjų charakterio bruožai, miestų architektūriniai akcentai, technika kaimo laukuose. Išradingi dailininko lakštai, patrauklūs žiūrovo akį, pažadiną gilesnę mintį.

— Pavergtos Lietuvos spaudoje paskelbtas reportažas iš Alžirijos Bumerdes miesto, į kurį buvo nuvežta M. K. Čiurlionio paveikslų reprodukcijų paroda. Būdinga sovietinei tvarkai, kad M. K. Čiurlionį žiūrovams pristatė ir paveikslus aiškino ne lietuvius (lietuvų dėstytojų esą Alžirijos aukštosiose mokyklose), bet rusė Olga Batygina. Prelegentė su M. K. Čiurlionio muzika ir tapyba susipažinusi Kaune. Parodos proga Alžirijoje buvo rodomi ir lietuviški filmai, surengta foto paroda, vaizduojanti Pabaltijo valstybių "tarybinę" pažangą. Į renginį rusiško deguto įpylė ir iš įrašų pagrota "Katiuša", labai patikusi temperamentingiems Afrikos studentams...

— Pavergtos Lietuvos spaudoje skelbiama, kad šią vasarą bus išleisti labai daug jaunimo ekskursijų į sovietines ir užsienio šalis. Su sovietinio turizmo "Sputniko" kelialapiais (nemokama kelione) nemažas būrys Lietuvos jaunimo pasieks Vengriją, Suomiją, Graikiją, Dunojaus baseino šalis, Italiją, Alžiriją, Kanarų salas, net Kubą, Meksiką. Ir pačioje S. Sąjungoje bus daug festivalių: Irkutske, Odesoje,

JAV ir Nato valstybių karo aviacijos Europos štabo pastate Ramstein, V. Vokietijoje sprogius bomba sužeidė 20 žmonių, jų tarpe brig. gen. Joseph D. Moore ir plk. ltn. Douglas B. Young. Kiek vėliau Wiesbadene buvo padegti amerikiečių priklausę 7 automobiliai, o Frankfurte — socialdemokratų partijos būstinė. Spėjama, kad tai atliko Baader-Meinfof grupės teroristai.

Maskvoj sklinda gandai, kad 1978 m. dėl širdies sutrikimų miręs politbiuro narys ir žemės ūkio žinovas Fiodor Kulakov partijos susirinkime pareiškė, kad kolektyvinis ūkininkavimas esąs didelė nelaimė ir turis būti pakeistas. Susirinkime dalyvavęs partijos ideologas Michail Suslov jam atsakęs, kad tokios pažiūros negalincios tilpti partijoj. Kulakov parėjęs namo ir vonioj skustuviu persipiojęs rankų gyslas.

Rostove, Jaroslavlyje suvažiuosią jaunimo iš Bulgarijos, Rusijos, abiejų Vokietijų. Jaunimas suvažiuosias septyniadešimtyje "draugystės traukiniu". Be abejonės, tai daroma sovietinės ideologijos plėtimui, jaunimo indoktrinacijai, rusinimo tikslams.

— Pavergtos Lietuvos spaudoje šį kartą atkreiptas dėmesys į Tauragės miesto augimą. Per karą gerokai apnaikinta Tauragė jau esanti atsistačiusi, išsiplėtusi naujais mikrorajonais. gyven-tojus į miestą traukia išaugusi pramonė: statybinių medžiagų fabrikas, keramikos dirbtuvės, drenažo vamzdžių įmonės, keilios plytinės, net eksportuojančios gytos kokybės plytas į užsienį. Miestas jau turis 700 vietų viešbutį, kelias kavines, penkias vidurines mokyklas. Žodžiu, į seną lietuvišką Tauragės miestą atėjo sovietinio Gaгарino ir Pergalės rajonai, atėjo alkanų žmonių "tarybinis rojus".

— Apie įvairias nelaimes pavergtos Lietuvos spaudoje labai retai tarsišoma. "Laimingoje tarybų" šalyje negali būti nelaimių!... Tik šį kartą spaudoje paskelbė apie didžiulį viesulą — tornado, kuris gegužės 29 nusiaubė dalį Širvintų miesto. Rašoma, kad viesulas sugriovė 15 gyvenamųjų namų, apdaužė 30 automobilių, užmušė žmogų, nemaža žmonių sužeidė, apgriovė pieningą, melioracijos statybos įmonę. Tokio stiprumo viesulo Lietuvoje šį šimtmetį nebuvę užregistruota.

— Pavergtos Lietuvos moksleiviams vasara yra prievartinio darbo kolchozuose ir fabrikuose laikotarpis. Spaudoje skelbiama, kad šią vasarą į darbus siunčiama 61 tūkstantis moksleivių. Kolchozuose ir sovchozuose bus įsteigta 700 darbo stovyklų. Ta darbo vasara vadinama vasaros trimestru. Darbas, žinoma, žmogaus nežemina, tik visa bėda, kad moksleiviai yra priversti dirbti be atlyginimo — savo uždarbį "savanoriškai" paaukoja kokiame nors numatytam sovietiniam tikslui. O komunistinės pionierių stovyklose komunistinės ideologijos vasarą bus mokomi išrinktieji jaunuoliai, būsimieji propagandininkai, ateizmo mokytojai, sovietinės religijos apaštalai.

— Pavergtoji Lietuva turi gerų sportininkų. Tik dažnai jų tarp-tautinių laimėjimų laurus pasiglemžia Sov. Sąjunga. Daugumas tų Lietuvos sportininkų yra lietuviai. Bet štai į akis krito daug rusiškų pavardžių tarp-tautinėse irklavimo varžybose, vykusiose Trakų ežere: Kalašnikova, Beloborodova, Semerikova, Rumiancevas... Gal tai

atsitiktinė pavardžių samplaika, bet gal ir naujo kolonistų antplūdžio į Lietuvos miestus ženklas.

— Apie Amerikos lietuvių komunistų veiklą rašomos disertacijos. Birželio pradžioje Vilniaus universitetas suteikė istorijos mokslų daktarės laipsnį Leokadijai Petkevičienei už disertaciją "Lietuvių imigrantų veikla JAV komunistų partijos gretose 1919-1979 m.". Darbas parašytas rusiškai (dabar reikalaujama, kad disertacijos būtų rašomos ir ginamos rusiškai). Gynimo oponentai buvo R. Šarmaitis, M. Burokevičius, B. Vaitkevičius, V. Kašauskienė ir du rusai — A. Grečuchinas ir A. Afanasjevas. Visi jie tituluojami istorijos daktarais. Nuostabu, kad propagandos tikslams "mokslo darbais" rašomi ten ir apie visokių niekus. JAV lietuvių komunistų veikla nebuvo naudinga nei Lietuvai, nei Amerikai.

— Dar vienas pagerbimas Justui Paleckiui. Naujas didelis prekybos laivas, įjungtas į pavergtos Lietuvos laivyną, pastatytas Chersono laivų statyklose, pavadintas Justo Paleckio vardu. Ta proga spaudoje vėl išskaičiuojami visi J. Paleckio titulai ir jo "nuopelnai" pavergiant Lietuvą.

— Kiekvieną vasarą pavergtoje Lietuvoje rengiamos liaudies meistrų šventės. Šią vasarą tokia šventė įvyko ant Platelių ežero kranto. Spaudoje rašoma, kad į šventę susirinko per 200 liaudies drožėjų, skulptuotojų. Varžyboje meistrų meistro vardas buvo suteiktas zarasiškiui drožėjui Vytautui Ulevičiui.

— Į Bulgarijoje vykstančią Pabaltijo knygų parodą iš Lietuvos buvo nuvežta per 400 knygų. Tai esanti grožinė, mokslinė, politinė, visuomeninė literatūra, žodynai, albumai, turistinės brošiūros. Po parodos knygos busiančios padovanotos Bulgarijos kultūros ministerijai.

— Pavergtoje Lietuvoje besilankantį Amerikos lietuvių komunistų veikėją Povilą Ventą pasitiko komunistų partijos pirmasis sekretorius P. Griškevičius, sekretorius L. Šepetyš, Žurnalistų sąjungos pirmininkas A. Laurinčiukas, Tėviškės draugijos pirmininkas P. Petronis. Iš to matyti, kad užsienio komunistų veikėjams skiriamas dideli maskviniai uždaviniai.

— Lietuvių grafikos paroda surengta Kazachijos sostinėje Alma Atoje. Joje rodomi 68 autorių 150 kūrinių. Parodos atidaryme dalyvavo daugumas autorių, kalbėjo Dailininkų sąjungos sekretorė I. Geniušienė.

— Erfurte, R. Vokietijoje, gegužės mėnesį buvo surengta dail. Domicelės Tarabildienės kūrinių paroda. Parodoje buvo rodoma daugiausia grafikos kūrinių ir knygų iliustracijų. Pr.N.

— Lietuvos sportininkų yra lietuviai. Bet štai į akis krito daug rusiškų pavardžių tarp-tautinėse irklavimo varžybose, vykusiose Trakų ežere: Kalašnikova, Beloborodova, Semerikova, Rumiancevas... Gal tai

atsitiktinė pavardžių samplaika, bet gal ir naujo kolonistų antplūdžio į Lietuvos miestus ženklas.

— Apie Amerikos lietuvių komunistų veiklą rašomos disertacijos. Birželio pradžioje Vilniaus universitetas suteikė istorijos mokslų daktarės laipsnį Leokadijai Petkevičienei už disertaciją "Lietuvių imigrantų veikla JAV komunistų partijos gretose 1919-1979 m.". Darbas parašytas rusiškai (dabar reikalaujama, kad disertacijos būtų rašomos ir ginamos rusiškai). Gynimo oponentai buvo R. Šarmaitis, M. Burokevičius, B. Vaitkevičius, V. Kašauskienė ir du rusai — A. Grečuchinas ir A. Afanasjevas. Visi jie tituluojami istorijos daktarais. Nuostabu, kad propagandos tikslams "mokslo darbais" rašomi ten ir apie visokių niekus. JAV lietuvių komunistų veikla nebuvo naudinga nei Lietuvai, nei Amerikai.

— Dar vienas pagerbimas Justui Paleckiui. Naujas didelis prekybos laivas, įjungtas į pavergtos Lietuvos laivyną, pastatytas Chersono laivų statyklose, pavadintas Justo Paleckio vardu. Ta proga spaudoje vėl išskaičiuojami visi J. Paleckio titulai ir jo "nuopelnai" pavergiant Lietuvą.

— Kiekvieną vasarą pavergtoje Lietuvoje rengiamos liaudies meistrų šventės. Šią vasarą tokia šventė įvyko ant Platelių ežero kranto. Spaudoje rašoma, kad į šventę susirinko per 200 liaudies drožėjų, skulptuotojų. Varžyboje meistrų meistro vardas buvo suteiktas zarasiškiui drožėjui Vytautui Ulevičiui.

— Į Bulgarijoje vykstančią Pabaltijo knygų parodą iš Lietuvos buvo nuvežta per 400 knygų. Tai esanti grožinė, mokslinė, politinė, visuomeninė literatūra, žodynai, albumai, turistinės brošiūros. Po parodos knygos busiančios padovanotos Bulgarijos kultūros ministerijai.

— Pavergtoje Lietuvoje besilankantį Amerikos lietuvių komunistų veikėją Povilą Ventą pasitiko komunistų partijos pirmasis sekretorius P. Griškevičius, sekretorius L. Šepetyš, Žurnalistų sąjungos pirmininkas A. Laurinčiukas, Tėviškės draugijos pirmininkas P. Petronis. Iš to matyti, kad užsienio komunistų veikėjams skiriamas dideli maskviniai uždaviniai.

— Lietuvių grafikos paroda surengta Kazachijos sostinėje Alma Atoje. Joje rodomi 68 autorių 150 kūrinių. Parodos atidaryme dalyvavo daugumas autorių, kalbėjo Dailininkų sąjungos sekretorė I. Geniušienė.

— Erfurte, R. Vokietijoje, gegužės mėnesį buvo surengta dail. Domicelės Tarabildienės kūrinių paroda. Parodoje buvo rodoma daugiausia grafikos kūrinių ir knygų iliustracijų. Pr.N.

— Lietuvos sportininkų yra lietuviai. Bet štai į akis krito daug rusiškų pavardžių tarp-tautinėse irklavimo varžybose, vykusiose Trakų ežere: Kalašnikova, Beloborodova, Semerikova, Rumiancevas... Gal tai

atsitiktinė pavardžių samplaika, bet gal ir naujo kolonistų antplūdžio į Lietuvos miestus ženklas.

— Apie Amerikos lietuvių komunistų veiklą rašomos disertacijos. Birželio pradžioje Vilniaus universitetas suteikė istorijos mokslų daktarės laipsnį Leokadijai Petkevičienei už disertaciją "Lietuvių imigrantų veikla JAV komunistų partijos gretose 1919-1979 m.". Darbas parašytas rusiškai (dabar reikalaujama, kad disertacijos būtų rašomos ir ginamos rusiškai). Gynimo oponentai buvo R. Šarmaitis, M. Burokevičius, B. Vaitkevičius, V. Kašauskienė ir du rusai — A. Grečuchinas ir A. Afanasjevas. Visi jie tituluojami istorijos daktarais. Nuostabu, kad propagandos tikslams "mokslo darbais" rašomi ten ir apie visokių niekus. JAV lietuvių komunistų veikla nebuvo naudinga nei Lietuvai, nei Amerikai.

— Dar vienas pagerbimas Justui Paleckiui. Naujas didelis prekybos laivas, įjungtas į pavergtos Lietuvos laivyną, pastatytas Chersono laivų statyklose, pavadintas Justo Paleckio vardu. Ta proga spaudoje vėl išskaičiuojami visi J. Paleckio titulai ir jo "nuopelnai" pavergiant Lietuvą.

— Kiekvieną vasarą pavergtoje Lietuvoje rengiamos liaudies meistrų šventės. Šią vasarą tokia šventė įvyko ant Platelių ežero kranto. Spaudoje rašoma, kad į šventę susirinko per 200 liaudies drožėjų, skulptuotojų. Varžyboje meistrų meistro vardas buvo suteiktas zarasiškiui drožėjui Vytautui Ulevičiui.

— Į Bulgarijoje vykstančią Pabaltijo knygų parodą iš Lietuvos buvo nuvežta per 400 knygų. Tai esanti grožinė, mokslinė, politinė, visuomeninė literatūra, žodynai, albumai, turistinės brošiūros. Po parodos knygos busiančios padovanotos Bulgarijos kultūros ministerijai.

— Pavergtoje Lietuvoje besilankantį Amerikos lietuvių komunistų veikėją Povilą Ventą pasitiko komunistų partijos pirmasis sekretorius P. Griškevičius, sekretorius L. Šepetyš, Žurnalistų sąjungos pirmininkas A. Laurinčiukas, Tėviškės draugijos pirmininkas P. Petronis. Iš to matyti, kad užsienio komunistų veikėjams skiriamas dideli maskviniai uždaviniai.

— Lietuvių grafikos paroda surengta Kazachijos sostinėje Alma Atoje. Joje rodomi 68 autorių 150 kūrinių. Parodos atidaryme dalyvavo daugumas autorių, kalbėjo Dailininkų sąjungos sekretorė I. Geniušienė.

— Erfurte, R. Vokietijoje, gegužės mėnesį buvo surengta dail. Domicelės Tarabildienės kūrinių paroda. Parodoje buvo rodoma daugiausia grafikos kūrinių ir knygų iliustracijų. Pr.N.

— Lietuvos sportininkų yra lietuviai. Bet štai į akis krito daug rusiškų pavardžių tarp-tautinėse irklavimo varžybose, vykusiose Trakų ežere: Kalašnikova, Beloborodova, Semerikova, Rumiancevas... Gal tai

atsitiktinė pavardžių samplaika, bet gal ir naujo kolonistų antplūdžio į Lietuvos miestus ženklas.

— Apie Amerikos lietuvių komunistų veiklą rašomos disertacijos. Birželio pradžioje Vilniaus universitetas suteikė istorijos mokslų daktarės laipsnį Leokadijai Petkevičienei už disertaciją "Lietuvių imigrantų veikla JAV komunistų partijos gretose 1919-1979 m.". Darbas parašytas rusiškai (dabar reikalaujama, kad disertacijos būtų rašomos ir ginamos rusiškai). Gynimo oponentai buvo R. Šarmaitis, M. Burokevičius, B. Vaitkevičius, V. Kašauskienė ir du rusai — A. Grečuchinas ir A. Afanasjevas. Visi jie tituluojami istorijos daktarais. Nuostabu, kad propagandos tikslams "mokslo darbais" rašomi ten ir apie visokių niekus. JAV lietuvių komunistų veikla nebuvo naudinga nei Lietuvai, nei Amerikai.

— Dar vienas pagerbimas Justui Paleckiui. Naujas didelis prekybos laivas, įjungtas į pavergtos Lietuvos laivyną, pastatytas Chersono laivų statyklose, pavadintas Justo Paleckio vardu. Ta proga spaudoje vėl išskaičiuojami visi J. Paleckio titulai ir jo "nuopelnai" pavergiant Lietuvą.

— Kiekvieną vasarą pavergtoje Lietuvoje rengiamos liaudies meistrų šventės. Šią vasarą tokia šventė įvyko ant Platelių ežero kranto. Spaudoje rašoma, kad į šventę susirinko per 200 liaudies drožėjų, skulptuotojų. Varžyboje meistrų meistro vardas buvo suteiktas zarasiškiui drožėjui Vytautui Ulevičiui.

— Į Bulgarijoje vykstančią Pabaltijo knygų parodą iš Lietuvos buvo nuvežta per 400 knygų. Tai esanti grožinė, mokslinė, politinė, visuomeninė literatūra, žodynai, albumai, turistinės brošiūros. Po parodos knygos busiančios padovanotos Bulgarijos kultūros ministerijai.

— Pavergtoje Lietuvoje besilankantį Amerikos lietuvių komunistų veikėją Povilą Ventą pasitiko komunistų partijos pirmasis sekretorius P. Griškevičius, sekretorius L. Šepetyš, Žurnalistų sąjungos pirmininkas A. Laurinčiukas, Tėviškės draugijos pirmininkas P. Petronis. Iš to matyti, kad užsienio komunistų veikėjams skiriamas dideli maskviniai uždaviniai.

— Lietuvių grafikos paroda surengta Kazachijos sostinėje Alma Atoje. Joje rodomi 68 autorių 150 kūrinių. Parodos atidaryme dalyvavo daugumas autorių, kalbėjo Dailininkų sąjungos sekretorė I. Geniušienė.

— Erfurte, R. Vokietijoje, gegužės mėnesį buvo surengta dail. Domicelės Tarabildienės kūrinių paroda. Parodoje buvo rodoma daugiausia grafikos kūrinių ir knygų iliustracijų. Pr.N.

— Lietuvos sportininkų yra lietuviai. Bet štai į akis krito daug rusiškų pavardžių tarp-tautinėse irklavimo varžybose, vykusiose Trakų ežere: Kalašnikova, Beloborodova, Semerikova, Rumiancevas... Gal tai

atsitiktinė pavardžių samplaika, bet gal ir naujo kolonistų antplūdžio į Lietuvos miestus ženklas.

— Apie Amerikos lietuvių komunistų veiklą rašomos disertacijos. Birželio pradžioje Vilniaus universitetas suteikė istorijos mokslų daktarės laipsnį Leokadijai Petkevičienei už disertaciją "Lietuvių imigrantų veikla JAV komunistų partijos gretose 1919-1979 m.". Darbas parašytas rusiškai (dabar reikalaujama, kad disertacijos būtų rašomos ir ginamos rusiškai). Gynimo oponentai buvo R. Šarmaitis, M. Burokevičius, B. Vaitkevičius, V. Kašauskienė ir du rusai — A. Grečuchinas ir A. Afanasjevas. Visi jie tituluojami istorijos daktarais. Nuostabu, kad propagandos tikslams "mokslo darbais" rašomi ten ir apie visokių niekus. JAV lietuvių komunistų veikla nebuvo naudinga nei Lietuvai, nei Amerikai.

— Dar vienas pagerbimas Justui Paleckiui. Naujas didelis prekybos laivas, įjungtas į pavergtos Lietuvos laivyną, pastatytas Chersono laivų statyklose, pavadintas Justo Paleckio vardu. Ta proga spaudoje vėl išskaičiuojami visi J. Paleckio titulai ir jo "nuopelnai" pavergiant Lietuvą.

— Kiekvieną vasarą pavergtoje Lietuvoje rengiamos liaudies meistrų šventės. Šią vasarą tokia šventė įvyko ant Platelių ežero kranto. Spaudoje rašoma, kad į šventę susirinko per 200 liaudies drožėjų, skulptuotojų. Varžyboje meistrų meistro vardas buvo suteiktas zarasiškiui drožėjui Vytautui Ulevičiui.

— Į Bulgarijoje vykstančią Pabaltijo knygų parodą iš Lietuvos buvo nuvežta per 400 knygų. Tai esanti grožinė, mokslinė, politinė, visuomeninė literatūra, žodynai, albumai, turistinės brošiūros. Po parodos knygos busiančios padovanotos Bulgarijos kultūros ministerijai.

— Pavergtoje Lietuvoje besilankantį Amerikos lietuvių komunistų veikėją Povilą Ventą pasitiko komunistų partijos pirmasis sekretorius P. Griškevičius, sekretorius L. Šepetyš, Žurnalistų sąjungos pirmininkas A. Laurinčiukas, Tėviškės draugijos pirmininkas P. Petronis. Iš to matyti, kad užsienio komunistų veikėjams skiriamas dideli maskviniai uždaviniai.

— Lietuvių grafikos paroda surengta Kazachijos sostinėje Alma Atoje. Joje rodomi 68 autorių 150 kūrinių. Parodos atidaryme dalyvavo daugumas autorių, kalbėjo Dailininkų sąjungos sekretorė I. Geniušienė.

— Erfurte, R. Vokietijoje, gegužės mėnesį buvo surengta dail. Domicelės Tarabildienės kūrinių paroda. Parodoje buvo rodoma daugiausia grafikos kūrinių ir knygų iliustracijų. Pr.N.

— Lietuvos sportininkų yra lietuviai. Bet štai į akis krito daug rusiškų pavardžių tarp-tautinėse irklavimo varžybose, vykusiose Trakų ežere: Kalašnikova, Beloborodova, Semerikova, Rumiancevas... Gal tai

atsitiktinė pavardžių samplaika, bet gal ir naujo kolonistų antplūdžio į Lietuvos miestus ženklas.

— Apie Amerikos lietuvių komunistų veiklą rašomos disertacijos. Birželio pradžioje Vilniaus universitetas suteikė istorijos mokslų daktarės laipsnį Leokadijai Petkevičienei už disertaciją "Lietuvių imigrantų veikla JAV komunistų partijos gretose 1919-1979 m.". Darbas parašytas rusiškai (dabar reikalaujama, kad disertacijos būtų rašomos ir ginamos rusiškai). Gynimo oponentai buvo R. Šarmaitis, M. Burokevičius, B. Vaitkevičius, V. Kašauskienė ir du rusai — A. Grečuchinas ir A. Afanasjevas. Visi jie tituluojami istorijos daktarais. Nuostabu, kad propagandos tikslams "mokslo darbais" rašomi ten ir apie visokių niekus. JAV lietuvių komunistų veikla nebuvo naudinga nei Lietuvai, nei Amerikai.

— Dar vienas pagerbimas Justui Paleckiui. Naujas didelis prekybos laivas, įjungtas į pavergtos Lietuvos laivyną, pastatytas Chersono laivų statyklose, pavadintas Justo Paleckio vardu. Ta proga spaudoje vėl išskaičiuojami visi J. Paleckio titulai ir jo "nuopelnai" pavergiant Lietuvą.

— Kiekvieną vasarą pavergtoje Lietuvoje rengiamos liaudies meistrų šventės. Šią vasarą tokia šventė įvyko ant Platelių ežero kranto. Spaudoje rašoma, kad į šventę susirinko per 200 liaudies drožėjų, skulptuotojų. Varžyboje meistrų meistro vardas buvo suteiktas zarasiškiui drožėjui Vytautui Ulevičiui.

— Į Bulgarijoje vykstančią Pabaltijo knygų parodą iš Lietuvos buvo nuvežta per 400 knygų. Tai esanti grožinė, mokslinė, politinė, visuomeninė literatūra, žodynai, albumai, turistinės brošiūros. Po parodos knygos busiančios padovanotos Bulgarijos kultūros ministerijai.

— Pavergtoje Lietuvoje besilankantį Amerikos lietuvių komunistų veikėją Povilą Ventą pasitiko komunistų partijos pirmasis sekretorius P. Griškevičius, sekretorius L. Šepetyš, Žurnalistų sąjungos pirmininkas A. Laurinčiukas, Tėviškės draugijos pirmininkas P. Petronis. Iš to matyti, kad užsienio komunistų veikėjams skiriamas dideli maskviniai uždaviniai.

— Lietuvių grafikos paroda surengta Kazachijos sostinėje Alma Atoje. Joje rodomi 68 autorių 150 kūrinių. Parodos atidaryme dalyvavo daugumas autorių, kalbėjo Dailininkų sąjungos sekretorė I. Geniušienė.

— Erfurte, R. Vokietijoje, gegužės mėnesį buvo surengta dail. Domicelės Tarabildienės kūrinių paroda. Parodoje buvo rodoma daugiausia grafikos kūrinių ir knygų iliustracijų. Pr.N.

— Lietuvos sportininkų yra lietuviai. Bet štai į akis krito daug rusiškų pavardžių tarp-tautinėse irklavimo varžybose, vykusiose Trakų ežere: Kalašnikova, Beloborodova, Semerikova, Rumiancevas... Gal tai

atsitiktinė pavardžių samplaika, bet gal ir naujo kolonistų antplūdžio į Lietuvos miestus ženklas.

— Apie Amerikos lietuvių komunistų veiklą rašomos disertacijos. Birželio pradžioje Vilniaus universitetas suteikė istorijos mokslų daktarės laipsnį Leokadijai Petkevičienei už disertaciją "Lietuvių imigrantų veikla JAV komunistų partijos gretose 1919-1979 m.". Darbas parašytas rusiškai (dabar reikalaujama, kad disertacijos būtų rašomos ir ginamos rusiškai). Gynimo oponentai buvo R. Šarmaitis, M. Burokevičius, B. Vaitkevičius, V. Kašauskienė ir du rusai — A. Grečuchinas ir A. Afanasjevas. Visi jie tituluojami istorijos daktarais. Nuostabu, kad propagandos tikslams "mokslo darbais" rašomi ten ir apie visokių niekus. JAV lietuvių komunistų veikla nebuvo naudinga nei Lietuvai, nei Amerikai.

— Dar vienas pagerbimas Justui Paleckiui. Naujas didelis prekybos laivas, įjungtas į pavergtos Lietuvos laivyną, pastatytas Chersono laivų statyklose, pavadintas Justo Paleckio vardu. Ta proga spaudoje vėl išskaičiuojami visi J. Paleckio titulai ir jo "nuopelnai" pavergiant Lietuvą.

— Kiekvieną vasarą pavergtoje Lietuvoje rengiamos liaudies meistrų šventės. Šią vasarą tokia šventė įvyko ant Platelių ežero kranto. Spaudoje rašoma, kad į šventę susirinko per 200 liaudies drožėjų, skulptuotojų. Varžyboje meistrų meistro vardas buvo suteiktas zarasiškiui drožėjui Vytautui Ulevičiui.

— Į Bulgarijoje vykstančią Pabaltijo knygų parodą iš Lietuvos buvo nuvežta per 400 knygų. Tai esanti grožinė, mokslinė, politinė, visuomeninė literatūra, žodynai, albumai, turistinės brošiūros. Po parodos knygos busiančios padovanotos Bulgarijos kultūros ministerijai.

— Pavergtoje Lietuvoje besilankantį Amerikos lietuvių komunistų veikėją Povilą Ventą pasitiko komunistų partijos pirmasis sekretorius P. Griškevičius, sekretorius L. Šepetyš, Žurnalistų sąjungos pirmininkas A. Laurinčiukas, Tėviškės draugijos pirmininkas P. Petronis. Iš to matyti, kad užsienio komunistų veikėjams skiriamas dideli maskviniai uždaviniai.

— Lietuvių grafikos paroda surengta Kazachijos sostinėje Alma Atoje. Joje rodomi 68 autorių 150 kūrinių. Parodos atidaryme dalyvavo daugumas autorių, kalbėjo Dailininkų sąjungos sekretorė I. Geniušienė.

— Erfurte, R. Vokietijoje, gegužės mėnesį buvo surengta dail. Domicelės Tarabildienės kūrinių paroda. Parodoje buvo rodoma daugiausia grafikos kūrinių ir knygų iliustracijų. Pr.N.

— Lietuvos sportininkų yra lietuviai. Bet štai į akis krito daug rusiškų pavardžių tarp-tautinėse irklavimo varžybose, vykusiose Trakų ežere: Kalašnikova, Beloborodova, Semerikova, Rumiancevas... Gal tai

atsitiktinė

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. (ISSN 0011-6637)

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

POSTMASTER: Send Change of Address Notice to: 341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207Eina nuo 1915 m. 1951 m. sujungė AMERIKA LDS organa DARBININKA ir LIET. ZINIAS • Pre-
numerata metams \$12.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija laiko savo nuostata •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Praeitis, ateitis

Pirma. Darbo dienos savaitgalį Chicagoje vyko didingas ateitinių kongresas, skirtas Ateities žurnalo 70 metų sukakčiai paminėti. Apie Ateities žurnalą, jo istoriją, ateitinių atsiradimą, jų įnašą Lietuvai esame rašę Darbininko vedamuosiuose, ryšium su šiuo kongresu.

Čia norime dar pakartoti, kad ši organizacija ir po 70 metų nepaseno, su jaunu žvilgsniu žiūri į gyvenimą, į Lietuvą, į Katalikų Bažnyčią — Krikščionybės sklaidą aplinkoje. Ant ateitinių tradicijų ir dabar pavergetoje Lietuvoje remiasi idealistai, kovotojai dėl žmogaus teisių, dėl religijos laisvės, dėl tautos laisvės. Ateitininkai savo praeityje gražiai sujungė religiją su lietuviybe. Dabar okupuotoje Lietuvoje tas tik pagilėjo. Tai pastebėjo net amerikiečiai žurnalistai, kad lietuviai ir tautiškumą ir religiją sutapatino.

Kiekvienas kongresas kūrybingas organizacijas pakelia naujumi žygiams. Tegu pakyla ir ateitinininkai. Tegu patraukia kuo daugiau jaunimo, tegu jį uždega tarnauti Lietuvai ir Kristui. Ir ateitinininkijos kūrėjai buvo Lietuvos kūrėjai, nepriklausomybės statytojai ir Kristaus nešėjai.

Antra. Gyvename čia Amerikoje. Ir šis didis ir svetingas kraštas praeitį savaitę su didėle iškilme minėjo Darbo dieną. Tai nebuvo eilinė šventė — tai buvo 100 metų, kaip Amerikoje susikūrė darbininkų unijos. New Yorke vyko didelis sukaktuvinis paradas, į kurį nebuvo pakviestas Amerikos prezidentas, kuris tuo metu svečiavosi New Yorke, miestui atvežęs 85 milijonų dolerių čekį.

Tai buvo amerikiečių laisvo gyvenimo apraška. Dėl to nebuvo nei tardymų, niekas nepateko į kalėjimą. Taip panorėjo

parado rengėjai, tegu taip ir būna. Ir prezidentas labai mandagiai atsakė, kad kitą metų visi sutilpsime parade, nes jo pinigai atnešė naujų darbų žmonėms.

Tai prisimenama dėl to, kad ir lietuviai aktyviai dalyvavo šio krašto ateities kūrime, darbininkų judėjime. Tik laisvas, demokratinis gyvenimas ir laisvas apsisprendimas galėjo iškelti šį kraštą į pasaulinę jėgą. Tai padarė darbininkai. Drauge jie sukūrė ir savo gerbuvį. Tik palyginkime tą "prakeiktą buržuazinę Ameriką" su "darbininkų rojumi Sovietų Sąjunga". Kaip ten žmonės gyvena, kaip skursta ir kenčia, ir kaip čia mes — visi laisvieji — gyvename.

Todėl turime su pagarba minėti šio laisvo krašto kūrėjus, statytojus, tuos darbininkų vadus, kurie išvedė darbo žmones iš skurdo ir vargo.

Tai praeitis. O ateitis —? Ar tos įsigalėjusios unijos nenu-eina per toli, ar jos nežudo šio krašto. Minėdami darbininkų judėjimo, jų unijos 100 metų sukaktį, labai norime, kad šie reikalai būtų sprendžiami teisingai, sąžiningai, neskiaudžiant valstybės reikalų!

Trečia. Rugsėjo pradžia mum primena Lietuvos praeitį — Vytauto Didžiojo sumanymą vainikuotis. Nuo Vytauto metų, nuo 1930, ir buvo švenčiama Tautos šventė, kuri priminė praeitį.

Prisiminkime ir mes savo tautos seną, labai seną praeitį. Pagerbkime tuos, kurie prieš mus gyvena, kūrė, statė. Ir mes nepasilikime nuosalyje — ugdykime savo tautinę kultūrą, pažinkime praeitį, nes ji stiprina mūsų ateitį.

Smagu pabraityti po gėlėtas lankas, tarp ramunių ir dobilėlių Dainavos kalneliuose. Čia žalio aksomo pušynas, plačiarankiai ažuolai, kryžių kalno rūpintojėliai ir mėlynu veidrodžiu spindintis Spyglys atstoja kempelį prie Nemuno krantų. Čia nuolat skamba lietuviškas žodis ir daina. Malda ir lietuviškos vasaros stovyklų programos čia nukelia stovyklautojus į Lietuvos žemę, kad mintimi ir širdimi vėl pavaikščioutume jos vieškeliais.

Penkioliktosios JAV ir Kanados lituanistinių mokyklų mokytojų studijų savaitės dalyviai rugpjūčio 16-23 vėl susirinko į Dainavą. Susirinko čia pabraityti po lituanistinio švietimo lankas, pavadžioti po jas jaunesnius. Susirinko čia su pakaitomis, dainomis, tautiniais šokiais ir vakaronėmis. Susirinko čia pasidalinti mintimis ir patirtimi, panagrinėti problemas, pažvelgti į ateitį, pabendrauti ir pailsėti gamtos prieblobstyje. Greta nuolatinių lituanistinės mokyklos veteranų, dalyvavusių daugelyje mokytojų studijų savaitė, buvo čia ir jaunų mokytojų saujelė, ir linksmy vaikų būrelis.

Tai tikras atsisveikinimas savų kolegų tarpe, — džiaugėsi Vasario 16 gimnazijos direktorius J. Kavaliūnas, nors pusei savaitės čia atvykęs prieš grįždamas į Vokietiją.

Puiki stovykla! Tik gaila, kad mažai jaunųjų mokytojų, — kviesdama merginas vieton vyrų — jį tautinių šokių ratą, apgailestavo J. Matulaitienė, atvykusi iš New Yorke.

Tarp saulės ir paskaitų
Stovyklos varpas nuolat šaukė į dienos programą baltųjų rūmų salėje ir gamtoje. Su paskaitų diskusijomis ir viliojančiais saulės spinduliais dienos buvo per

XV mokytojų studijų savaitės rengėjai — programos vedėjas J. Masilionis ir švietimo tarybos pirm. J. Plačas atsisveikinimo vakare džiaugiasi taip sklandžiai ir maloniai prabėgusia savaitė Dainavoje. Nuotr. J. Račkauskas

susikirto. Žmogus nuo tilto meškere pagavo žuvį, tada tą žuvį pagavo pelikanas. Kai žmogus traukė į viršų, ištraukė pelikaną, kuris mušė dideliais sparnais ir buvo nelaimingas. Bet čia pelikanas yra privilegijuotas paukštis. Žmogus atkabino jį nuo kablo ir paleido. Pelikanas, išsigandęs ir pasipiktinęs, kad žmonės tokie bjaurūs, dideliu greičiu nuskrido vandens paviršiumi, paskui pasikėlė ir dingo už namų.

Įbrendu į jūrą. O vandens šilumėlis! Nesinori net išeiti. Gali valandų valandas čia plaukioti, taškytis. Jei pasislepia saulė debesy, jei koks vėjukas surūstauja, tai vandenį šilčiau nei krante. Koks malonumas tiem, kurie mėgsta maudytis.

Kovas baigiasi, o jūra tokia šilta ir patraukli. Ilgai taškais joje, kol laikrodinis kviečia keliauti tolyn, į kitas dienas dalis.

Su asiliuku į bažnyčią

Tą dieną buvo verbų sekmadienis. Išsirengėm į bažnyčią ne priešpiet, kaip būdavo Lietuvoje, bet — grįžę iš pajūrio, 5 val. popiet. Išvažiavome automobiliu. Kelionė buvo trumpa. Čia visos gatvės panašios. Šlama palmės. Ir šiandien tinka tas šlamesys, nes šiandien Palmių sekmadienis.

Keliaujame pro naujus gražius namus, ištaigias vilas. Čia daug pristatyta ir dar daug stato, kad suvažiavę pensininkai turėtų kur poilsiauti.

PENKIOLIKTĄ KARTĄ DAINAVOJ

Mokytojas privalo būti magnetu

trumpos. Trumpi buvo ir vakarai su puikiomis vakaronių programomis, su dangaus skliaute mirgančiomis žvaigždėmis, su pasivaikščiėjimais ežero vėsumoje. Plati studijų dienų programa nuolat visus vertė skubėti. Tik vaikų darželis niekur neskubėjo ir linksmai žaidė per dienas.

Visą studijų savaitės šeimą sudarė 72 stovyklautojai. Vadovybę sudarė: programos vedėjas J. Masilionis, kapelionas kun. L. Zaremba, ūkio vadovas B. Krokys, vakarinių programų vedėja Ingrida Bublienė, tautinių šokių mokytojas G. Gobienė ir J. Matulaitienė, dainavimo mokytojas S. Sližys, sporto vadovas ir komendantas Br. Keturakis, vaikų darželio vedėja Rūta Juškienė, sveikatos reikalų vedėja K. Vaičeliūnienė ir laikraščio redaktorius L. Eimantas. Trylika paskaitininkų per 17 paskaitų visus vedžiojo po lietuvių kalbos pasitobulinimo ir lituanistinės mokyklos aktualijas. Kas rytą sporto vadovas žadino su rytine mankšta. Kapelionas kun. L. Zaremba pravedė dvasinę mankštą su mišiomis ir gilaus, studijinio pobūdžio pamokslais. Po pusryčių kas rytą salė skambėjo nuo muz. S. Sližio mokomų choro dainų: "Tu neužmiršk geriausio draugo", "Saulėlydis tėviškėj", ir "Dainavos tango". Po paskaitų — tautinių šokių grupės praktika, pareikalavusi nemažai prakaito ir lengvo, jaunatviško žingsnio.

Po skanių pietų, paruoštų gabių virėjų O. Norvilienės ir I. Motušienės, vyko poilsis. Vie-

niems jis buvo pasiruošimas programai, kitiems — pasivaikščiėjimas Dainavos takais, takeliais, o daugumai atsisveikinimas Spyglio bangose ir pasikaitinimas karštos saulutės spinduliuose. O saulės buvo pilnos dienos. Visa savaitė su mėlynu dangumi.

— Pirmą kartą tokia graži savaitė per 15 metų, — džiaugėsi nuolatinių studijų savaitė dalyvė A. Rugytė.

— Visa stovyklos nuotaika lyg mėlynas dangus, — gėrėjosi kanadietis L. Eimantas.

— Tokios gražios savaitės niekada nebuvo, — pritariu ir aš, pagal stovyklos dainą besidžiaugdamas gamtos grožiu, turtinga programa, visus jungiančia draugiška nuotaika.

— Dvidešimt vasarų prabėgo stovyklaujant Dainavoje, ir tiek saulės neturėjo nė viena savaitė, kiek šioji, — šypsojosi Ingrida, rinkdama pievų gėles vakarinės programos papuošimui.

Vakarinės programos

Kai Spyglio bangas pabučiavę paskutiniai saulės spinduliai nėrė į pušyno gelmes, kai į Dainavos padangę plaukė mėnulio valtis, žiogių muzikai pritariant, prasidėjo vakarinės programos. Kas vakarą jos buvo kitokios. Jų vedėja Ingrida Bublienė stengėsi kas vakarą surasti ką nors naujo, įdomaus, įtraukiančio stovyklos dalyviams.

Pradedant susipažinimo vakaru, su daugybe dainų ir visų pasisakymais, kodėl čia atvažiavome, sukosi rateliai, muz. S. Sližiui juos palydint pianino akordais, ir vyko malonios vaišės. Antradienio vakaras buvo skirtas dailiajam žodžiui. Čia skambėjo eilės iš Kazio Bradūno poezijos knygos "Užeigoje prie Vilniaus vieškelio", deklamuoja mūs jaunųjų mokytojų ir šiam darbiui ateinančios naujos kartos. Poetą K. Bradūną su giliu įsijautimu aptarė Ingrida, pristatydama ir vakaro antros dalies poetą A. Bagdoną su lietuviška ir žemaitiška kūryba.

Išpūdingiausias buvo trečiądienio vakaras su tėvynei skirta programa. Čia rimties apsuptyje salėje medžiais apstatytas dunksojo naujas smėlio kapas. Tai Romo Kalantos kapas. Žvakelių mirgėjime prie juo rinkosi visi stovyklautojai. Mažieji su gėlytėmis ir dobilėlių vainikais. Vy-

Vakarinių programų vedėja Ingrida Bublienė prie Dainavos kryžiaus, kur buvo atliktas partizanų ir R. Kalantos prisiminimas XV mokytojų studijų savaitėje. Nuotr. B. J.

resnieji su skaudžiais prisiminimais ir ryžtu skelbti pasauliui Romo Kalantos suauglėjusių lūpų šauksmą: Laisvės Lietuvai!

— Mes esame tos kovos dalyviai. Bet ir mums reikia šauklių, kad kasdienybėje per daug neužsibūtume, laisvėje nepaklystume, — lyg šių dienų vaidilutė, Ingrida mūmose kurstė pareigos ugnelę. Deklamacijos, partizanų dainos mus nukėlė į kenčiančią Nemuno šalį, į partizanų, tremtinių, kovotojų kraują suvilgytą Lietuvos žemę. Šią žemę, jos kančią simbolizavo salėje pastatytas lauko kryžius.

Okupuotos Lietuvos mokyklos priešpaužė pavaizdavo mūsų mažieji stovyklautojai su pora vaidinimėlių. Iš salės, su degančiomis žvakelėmis, visi stovyklos dalyviai išsiliejo į gamtą, į Dainavos kelią, vedantį prie pakelės kryžiaus. Prie aukšto kryžiaus vedė jaunųjų sto-

(nukelta į 4 psl.)

**ŠALY,
KUR PELIKANAI
GYVENA**

Kelionė Floridos pajūriu

PAULIUS JURKUS

3 —

Prie jūros

Grįžom gana anksti. Tuoj kilo sumanymas aplankyti jūrą. Juk jos pasveikinti ir atvažiavai čia. Jūra netoli, tik nusileisk į pakalnėlę, pereik per gatvę, dar vieną bloką, ir esi pajūryje. Šią kelionę į pajūrį reikia atlikti pagal reikiamą ritualą. Turi eiti su maudymosi kostiumu, su pajūrio batukais. Bet kaip eiti prie jūros, kad kovo 30. Turi būti šalta.

Tada pats pagauni savo mintis ir pataisai jas — juk esi atkelia- vęs toli į pietus. Čia viskas pasikeitė.

Vos praveri duris, tuoj pamatai tą didelį pasikeitimą. Viskas nepažįstama, svetima. Kiekviena žolėlė, augalėlis — nepažįstami. Į sieną įsikabinęs driežiukas šildosi prieš saulę. Ir jis nepažįstamas. Ir krūmai, ir medžiai.

Tos vienišos palmės, kurių galvas vėjas suvelia ir aplando.

Ir gatvė jau karšta. Lyg būtų vasaros vidurys pas mus.

Prie jūros smėlis dar karštesnis. Ir ką tu pasakysi, kaip dedasi pasaulyje.

Sėsteliu ant jūros išmesto didelio medžio ir žvalgausi. Ir pamatau pelikanus. Pirmą kartą juos pamatau. Pažiūrėti negražūs paukščiai, bet ir jie turi teisę gyventi. Tas jų snapas tai tik tai žuvm gaudyti — su dideliu krepšiu apačioje. Skridamas paviršiumi, pamato žuvį ir tuoj pagauna. Kartais plaukioja, po vandeniui paneria.

Jų ten daug, visas pulkas.

Dešinėje buvo tiltas į jūrą, lyg Palangoje, tik kur kas mažesnis. Turistai ten susirenka ir įmerkia meškeres. Po tilto žu- vauti atplaukia ir pelikanai. Ir štai vieną kartą tos abi teisės

Ir bažnyčia nauja. Moderni, su architektūrinu polėkiu. Atviro nuogo medžio, kuris nulakuotas žiba nuo lempų atšvaitų. Bažnyčia trikampė. Vienam smaila- galy — altorius su paukštiniais, papuošimais. Suolai kaip graikų ar romėnų teatre — išlenkti aplink altorių.

Kadaise bažnyčiose buvo viskas vienoda. Ta pati lotynų kalba, tas pats ritualas. Dabar daug kas laisvai interpretuojama. Ir šį Palmių sekmadienį čia sumaniai buvo panaudotos palmės ir asiliukas.

Tas asiliukas buvo priištąs sodelyje už bažnyčios. Ten ir susibūrė jaunimas. Ne taip sau jaunimas, bet apsilvėjęs ilgais drabužiais, susijusęs juostom, basas. Tai priminė Kristaus laikus, jo mokinius ir tą minią, kuri džiūgavo Jeruzalės gatvėse. Jaunimas su ilgom palmių šakom sustojo po du ir ėjo giedodami į bažnyčią. Drauge ėjo ir kunigas ir vedėsi asiliuką. Taip jie atėjo iki bažnyčios durų. Tada vienas pasiliko su asiliuku lauke, o kiti, veduodami palmėmis, garsiai giedodami hozana, hozana, įžengė į šventyklą.

Jaunuosius jau buvo pagavęs šventiškas džiaugsmas, pakilumas. Bažnyčioje jie sustojo prie altoriaus. Jie čia turėjo savo gitaras, skambino ir giedojo, rankas kelė į viršų ir šaukė — hozana!

Patiko ir pritiko tas teatrališ- kumas. Ir tam jaunimui patiko.

Jis basas, ilgu drabužiu, lyg būtų Kristaus mokiniai iš paskutinės vakarienes paveikslas, juosta susijusęs, ilgais garbinuotais plaukais. Ir tie jaunieji jautė, kad ateina didžioji šventė — Velykos.

Tik vienas asiliukas buvo toks liūdnų veidu. Jį vėl nuvedė į sodą. Priėjo prie medžio. Visi asilai turi tą pilką ir liūdną veidą. Tartum savo vargo ir naštos nepakeldamas, tartum protestuodamas prieš ją, jis visada nuleidęs galvą. Ir jokio džiaugsmo. Negirdėjo jis, kaip gražiai jaunieji giedojo, neįjautė, kaip jį glostė meilios jaunųjų rankos.

Išėjus iš bažnyčios, vakarinė saulė pamažu gulė ne į jūrą, bet į kontinentą, tuos didelius sodus, kur pilna apelsinų, citrinų, medžių medelių, kurių nė vardo nežinau, kurie jau žydi savo gražume. Čia tikriausiai gėlės žydi visus metus, nes čia šalis, kur gyvena amžini pavasariai ir vasaros. O kur mana tėvyne, kur Lietuva su rudeni, su žiemom?! Ir kaip tu miela ir brangi esi, kai čia stoviu ties palme ir jaučiu egzotinių gėlių kvapą. Tu taip arti ir drauge taip toli.

Vakare sėdim prie valgomojo stalo. Čia pat yra ir didelė veranda, kuri turi tinklinius langus. Ten maloniai šiurėna vėjas, pažudina gėlių ir medžių kvapus, ateina ir iki mūsų stalo. Tada supranti, kaip esi toli nukelia- vęs,

kad toks šiltas vėjas aplanko vakare.

Krautuvėse

Jau taip yra, kad atvažiavęs turi dar važiuoti apsipirkti. Kartais nežinau, ką pirksi, bet važiuoji, nes krautuvės yra lyg kokios galerijos ar muziejai, jos daug pasako apie to krašto žmones, apie jų kultūrą, poreikius.

Neilgai važiavę, sustojome gražiame naujame apsipirkimo centre. Namai neaukšti, sujungti į vieną. Padarytas takas po stogą. Ten gali eiti ir eiti, žiūrėti, lankyti visokiausias krautuvės, išgerti kavos.

Atsidūrę tame take, tuoj supratomė, kad būsime truputį išsišokę, nepataikę. Čia viskas taip prižiūrėta, taip svaru, o krautuvės lyg kokios galerijos, kur daiktai sudėstyti lyg parodai. Už tokius dalykus reikia brangiai mokėti, bet — kiek, dar nežinojom.

Reikėjo saulės akinų. Štai, va ir krautuvė su akiniais. Paklausti galima. Tai turi visokių akinių. Jų kaina — nuo 30 dol. iki 100 dol.

Čia sustoja poilsiauti žmonės su dideliu pinigų. Atėję į tokias krautuves, tik pirštu parodo — tą ir aną pristatę jį namus. Pridėk ir sąskaitą. Mūsų kuklios sunkiai uždirbtos santapos čia visai netinkamos.

Reikia eiti kitur!

(Bus daugiau)

VASARINIAI AIDAI IŠKELIAVO PAS SKAITYTOJUS

Vasarinis (liepos-rugpjūčio) Aidų numeris ką tik išsiųstas prenumeratoriams. 72 puslapių leidinio, papuošto įdomiu Čiurlionio paveikslu viršeliu, turinys yra šis.

Straipsnių skyriuje Simas Sužiedėlis rašo apie 1831 metų sukilimą (Su dalgiu prieš patranką), kuris buvo lenkų ne laiku iššauktas ir labai daug atnešė Lietuvai žalos. Po jo buvo uždarytas Vilniaus universitetas. Simas Sužiedėlis savo ilgame straipsnyje paliečia visus sukilimo aplinkybes, vyksmą ir liūdną pabaigą. Aleksis Rannitis apibūdina M. K. Čiurlionį kaip dailininką, kuris nepasiduoda priskiriamas jokiai meno srovei ir iki šiol pasilieka vienišas modernistinių srovių sukuryje. Tai Rannito paskaita, skaityta Berlyno universiteto Meno istorijos institute 1979 m. ir teikianči naujos šviesos besidomintiems Čiurlionio daile. Savo aktualumu itin pasižymi Kęstutis Trimakas straipsnis "Psichiatrijos piktnaudojimas Sovietų Sąjungoje". Autorius, remdamasis paskelbta literatūra, supažindina skaitytojus su absurdiška komunistų teze: kas Rusijoje priešinasi komunizmui, yra nesveiko proto, ir tokį reikia uždaryti į psichiatrinę ligoninę su eiliniams pamišėliais. Taip ten ir daroma, kad būtų sulikviduoti ideologiniai priešai. Iš tokias kančias patyrusių ir paleistų disidentų tai jau žino vadinamas Vakarų pasaulis ir pradeda smarkiai reaguoti. Straipsnių skyriuje Birutė Ciplijauskaitė gvildo kubiečio rašytojo Alejo Carpentier, mirusio praėjusiais metais, kūrybą, nurodydama jo vietą tarp lotynų Amerikos žymiųjų romanistų.

Literatūrinį inasį šiam Aidų numeriui pateikia Alė Rūta, mesdama graudų žvilgsnį į savo kelionę Lietuvon, ir Vytautas

Alantas, duodamas satyrinės poemos ištrauką "Šventaras". Be to, du puslapiai skiriami šį pavasarį mirusio poeto Juozo Kėkšto kūrybai.

Apžvalgų skyriui duota 24 puslapiai. Jame Alfonsas Grauslys baigia savo straipsnį apie Joną Paulių II, Vacys Rociūnas ap-

Bronius Keturakis aiškina fizinio lavinimo reikšmę mokytojų studijų savaitės dalyviams prie Spyglio ežero. Nuotr. B.J.

rašo premijų įteikimo šventę Clevelande, Juozas Prunskis — Poezijos dienas Chicagoje, L. Andriekus — politinę konferenciją New Yorke; Dana Vasiliauskienė analizuoja poetės Liūnės Sutemos kūrybą, susitelkdama į jos eilėraščių "Šimtametės žiemos užrašai". Liūtas Grinius duoda pluoštą savo jaunystės atsiminimų apie visuomenininkę Feliciją Bortkevičienę, Juozas Liepinis pateikia Jugoslavijos komunistinės spaudos ištrauką, kuriomis smerkiama sovietinė filoso-

fija. A. L. informuoja, kaip amerikiečių kritikų buvo sutiktas antrasis Jono Jurašo režisuotas spektaklis.

Spaudos skyriuje plačiai recenzuojama Jurgio Jankaus knyga "Kol esu čia" (Vytautas Dyvas) ir Tomo Venclovos vertimai "Balsai" (Marija Saulaitė-Stankuvienė).

Ilustracijos: M. K. Čiurlionio, A. Galdiko, J. Paukštienės, H. Šalkausko ir lietuvių liaudies meno.

Aidus redaguoja Leonardas Andriekus, talkinamas Kęstutis Trimakas ir Vytauto Voleris. Į tokį leidinį daug įdedama darbo, kol suplanuojama bei gaunama medžiaga, ji apipavidalinama ir korektūriškai išpuoselėjama. Daug kas iš prenumeratorių įvertina sunkų redagavimo darbą ir jį metų gale paremia aukom žurnalui. Bet yra daug ir tokių lietuvių šviesuolių, kurie liko šalti kultūros žurnalui per visą trisdešimtmetį. Aidų prenumerata — 15 dol. metams. Adresas: 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

K. Žvirblis

Maralin Niska su vyru ir vaikais savo bute prie Galdiko paveikslo "Ruduos"

SOLISTĖ, KURI PAMILO LIETUVIUS

Operų solistės Maralin Niskos koncertas Kultūros Židinyje rugsėjo 27 labai domina lietuvių visuomenę. Juk nėra įprasta, kad tokio garso dainininkė kur nors būtų dainavusi lietuvių renginyje. Tiesa, turėjome ir turime žymių solistų iš tos pačios Metropolitan operos, kurie yra dainavę mums, kaip Anna Kaskas, Polyna Stoska, Arnoldas Voketaitis, Lilija Šukytė, Algirdas Brazis, bet jie yra lietuviai, ir priėjimas prie jų bei susitarimas dėl honoraro buvo nesunkiai įmanomas. Maralin Niska gi yra kitatautė solistė, kurios ryšiai su lietuviais, ypač su mūsų visuomene, yra beveik atsitiktiniai, nors labai nuoširdūs ir tvirti. Tai daugiausia jos pačios nuopelnas. Iš trumpų susitikimų ji lietuviams pamilo kaip veržlią bei kultūriškai gyvastingą tautinę mažumą.

Pirmas lietuvių susitikimas su Maralin Niska buvo netiesioginis, būtent tada, kai mes kai kurie girdėjome ją įspūdingai dainuojant New York City ir Metropolitan oerose. Tada ypač krito į akis tai, kad ji gali gražiai atlikti įvairiausias roles. Krito į akis ir tai, kad ją operų publika priima su ypatingu užsidegimu, išreikštu garsiais bei ilgais plojimais. Tada nė į galvą neatėjo, kad ši žymi solistė kada nors dainuos New Yorko lietuvių visuomenei net be jokio atlyginimo.

Tiesioginis kontaktas su Maralin Niska užsimezgė maždaug prieš dešimtį metų. Akstinas bu-

puslapiuose liko įvairi suaugusių ir vaikų stovyklinė kūryba. Jo puslapiuose likęs J. Plačo atsiveikimas su Dainava charakterizavo daugumos nuotaikas: — Penkioliktą kartą atsiveikiname su gražiąja Dainava. Dievulis nepagalėjo gražių, saulėtų dienų ir poilsiu vėsių naktų. Smagiai laiką praleidome, besidžiaugdami gėlėmis kvėpiančiu oru ir besiklausydami svirplių muzikantų cirpimo. Visiškai takeliai išminti kolegų, kolegų pertraukų ir poilsio valandomis. Nebūtų pasiektas tikslas, jei tik tiek būtų galima pasakyti. Ne vien poilsiu čia atvažiavome, bet ir darbui. Išklausyta nemažai paskaitų, klausyta, diskutuota, rašyta, skaityta, šokta, dainuota. Prisiminta mūsų vargstanti tėvynė, uždegtos žvakutės prie partizano kampo, ir išlietas širdies ilgesys.

— Mums iškeliauvus, liks Dainavos kryžiai rymoti vieni, kovoti su rudens darganomis ir žiemos šalčiais, o mes, būdami šiltose pastogėse, prisiminsime savo pareigas, kurias pasižadėjome atlikti būdami jų paunksmėje. Kai Dainavos laukai snaus, belaukdami atbūdančios gamtos, mūsų žygiai ir darbai aidės klasėse, salėse ir jaunųjų širdyse. Tad nenusiminkit, ošiančios pušys, mes dar sugrįšim čia, — Dainavai ir atgal į liuanistines mokyklas begrižtančiams mokytojams mojavo JAV LB Švietimo tarybos pirmininkas Juozas Plačas.

Br. Juodelis

vo Adomo Galdiko menas. Dailininkas neseniai buvo miręs. Jo žmona Magdalena Galdikienė rūpinosi monografijų lietuvių ir anglų kalba išleidimu. Pajamoms sutelkti rengta New Yorke ir kituose miestuose Galdiko parodos. Tada jo paveikslais ypač susidomėjo ir jų keletą įsigijo sol. Kazys Jakutis. Jo entuziazmas Galdikui buvo toks karštas, kad jis apie šio dailininko kūrybą ėmė kalbėti ir savo bičiuliams amerikiečiams solistams, tarp kurių pasitaikė ir Maralin Niska.

Pagaliam susitarta viename gražiame apartamente Manhattan, netoli Lincoln Centro, susirinkus pasižiūrėti Galdiko kūrinių skaidrių. Šeiminkas amerikietis, kurio pavardės nebeprisimenu, ta proga iškėlė ir vaišes. Tarp kitų meno žmonių atsilankė ir Maralin Niska. Rodant skaidres, malonu buvo matyti, kaip visi gerėjosi Galdiko menu. Didžiausią entuziazmą gi parodė Maralin Niska. Ji sakėsi negalinti atsigerėti šio dailininko spalvingumu, tematikos įvairumu, gamtovaizdžių sudvasinimu. Ji ten pat išsireiškė norinti įsigyti kelis Galdiko paveikslus.

Netrukus susitikome jau Magdalenos Galdikienės bute Brooklyne. Maralin Niska atvyko su savo vyru ir keliais draugais pirkti paveikslų. Jai parodyta daug abstrakčių ir realistinių kūrinių, iš kurių ji išsirinko tris: vieną didelį aliejinį rudens peizažą, kuris kaba jos salione, antrą kiek mažesnę temperos abstraktą "Nokturną", ypač patikusį jos vyrui, ir trečią — mažiuką taip pat temperos peizažą. Neprašydama jokių nuolaidų, solistė Galdikienė užmokėjo amerikietiško lygio kainomis. Tada Galdiko paveikslų nupirko ir keli kiti jos draugai.

Tie paveikslai dar labiau sustvirtino Maralin Niskos draugystę su lietuviais. Įvairiais atvejais susitikus, ji vis primindama turinti daug džiaugsmo iš Galdiko paveikslų ir klausdavo, kaip laikosi Galdikienė. Kartą pasitaikė su Galdikienė nuvykti į Lincoln Centrą, kai Maralin Niska dainavo Toscos vaidmenyje. Po spektaklio nuėjome į solistės kambarį užsėnyje jos pasveikinti. Ten ji parodė mums išskirtinį nuoširdumą — pro atviras duris pastebėjusi mus stovinčius sveikintojų eilėje ilgame koridoriuje, ji pati atbėgo ir nuoširdžiausiai pasveikino, nustebindama visus kitus savo gerbėjus ir bičiulius.

Rugsėjo 27 mes visi turėsime progą pasveikinti šią garsią solistę ir padėkoti jai už rodomą nuoširdumą.

T. Leonardas

PENKIOLIKTĄ KARTĄ DAINAVOJE

(atkelta iš 3 psl.)

vyklautojų — Vijos, Romos, Aidos, Ritos, Dariaus, Jono ir Taurro — abiejose kelio pusėse išrikiuotų degančių žvakių alėja. Žvakių liepsna ir širdžių malda jungėsi su kenčiančios tautos laisvės ilgesiu, su Romo Kalantos šauksmu. Giesmė "Marija, Marija" užbaigė vakaro Eiseną. Po jos kun. L. Zarembos skaidrėse parodytas Marijos ir Kristaus paveikslų rinkinys iš viso pasaulio dar kartą nešė mus prie Aušros Vartų.

Ketvirtadienio skaidrių vaka-

ronėje dr. J. Kavaliūnaitė parodė kontrastingus vaizdus iš Haiti, o kun. L. Zaremba toliau skaidrėse mus vedžiojo po muziejus ir bažnyčias su Šv. Šeimos paveikslais. Penktadienio vakaras buvo skirtas per savaitę išmoktoms choro dainoms, tautiniams šokiams, pianino muzikos pasirodymui ir oficialiems savaitės vadovybės žodžiams. Puikiai skambėjo išmoktos trys dainos, dundėjo Jonkelis, ir smagiai sukosi šokėjų grupės rateliai su dainomis. Šie rateliai turėtų sukintis, o dainos skambėti kiekviename liuanistinėje mokykloje.

Prieš išvažiavimą atsiveikiniui skirtas šeštadienio vakaras žitrovams atnešė daugybę stovyklinių talentų su poezija, proza, deklamavimu, muzika, dainavimu ir vaidyba. Jų apsakymui reikėtų atskiro reportažo. Atsiveikininimas tęsėsi su S. Stasiūnės, P. Masilionienės ir kitų poezių paruoštomis vaišėmis, su šokiais ir žaidimais iki vėlumos.

— Labai dėkingas esu Ingridai, kad, turėdama dideles pareigas Lietuvių Bendruomenėje, ji surado laiko ir noro talkinti mokytojų studijų savaitei, — baigiamajame žodyje dėkoju studijų vedėjai J. Masilionis.

— Vėl susitiksim Dainavoje. Vėl šoksime ir dainuosime, — su visais atsiveikino visur suspėjanti Ingrida.

Negėstanti ugnelė

Lituanistinio švietimo išlaiky-

XV mokytojų studijų savaitės jaunieji dalyviai dainuoja naujai išmoktas dainas vakarinės programos metu Dainavoje. Nuotr. J. Račkauskas

PAREINU

Čia širdis mane traukė sugrįžti,
Kur jaunystė prabėgo žalia,
Kur pavasariai paukštelėmis krykštė,
Laimės juokas skambėjo šile.

Čia aš mokiaus gyventi ir mylėti,
Kurti savo svajonių pilis — —
Kaip sutiksit mane, gimtos vietos,
Pasiilgtos svečioj šaly?

Ko daužais, neramuole, krūtinej,
Palydove klajūno — širdie? — —
Tavo vardą, brangioji tėvyne,
Tartum maldą kartojau kasdie.

Blaškė-mėtė audringi verpetai —
Su manim visada buvai tu — — —
Pareinu juk po šitiekos metų
Iš pačių tolimiausių kraštų.

Pareinu nors trumpam pažūrėti,
Paklausti tavųjų dainų,
Pasiilgęs tavęs, numylėta
Tėviškėle brangi, pareinu.

Pareinu, nes širdis man kartoją —
Niekas pasauly tavęs neatstos,
LIETUVA — mano žeme gimtoji
Gintarinio pajūrio krantuos.

TARYTUM ARFA

Tarytum arfa skamba miškas —
Tai vėjas žaidžia tarp šakų — — —
Šaltinis pirtaria ištryškęs
Ties neužželsiu taku.

Guliu, į samanas parpuolęs,
Prislėgtas mąstymų liūdnų,
Tarp švylių, gailių ir drėgnų
Akių žydrų neužmirštuolių.

Čia tiek svajų ir sentimentų,
Čia tiek iliuzijų — eilių — — —
Tik mintys šiandie gula-krenta
Po abejojimų peiliu.

O miškas groja savo stygom:
Pušim, beržais ir drebulėm — — —
Suės tave, žmogeli, ligos,
Širdis į dulkes sudulės! . . .

Kas liks, kai tu iš čia išėisi? —
Žiauri šios žemės užmarštis — — —
Žydes žiedai ir megsis vaisiai,
Liepsnos vidurdieniai karšti . . .

— Kad bent akim neužmirštuolių
Darkart į vasaras žavias — — —
Mintis kankorėžiū nupuolė,
O aš maščiau apie tave,
Gražuole mano LIETUVA!

Poezija iš okupuotos Lietuvos

TAURĖ

Tartum lašai,
Tarytum dideli lašai
Į amžiną taurę
Krinta mūsų dienos — — —
Ir gatvių valkatos,
Ir laiko pranašai — — —
Su nerimu širdy
Ja stebisi kiekvienas.

Jinai talpi —
Ir vietos čia užtenka
Negimusioms mintims
Ir dūžtančioms svajonėms — — —
Tegu žmogaus širdis
Kaip krištolas trapi — — —
Bet TAURĖ
Tavo rankoj,
Viešpatie maloni!

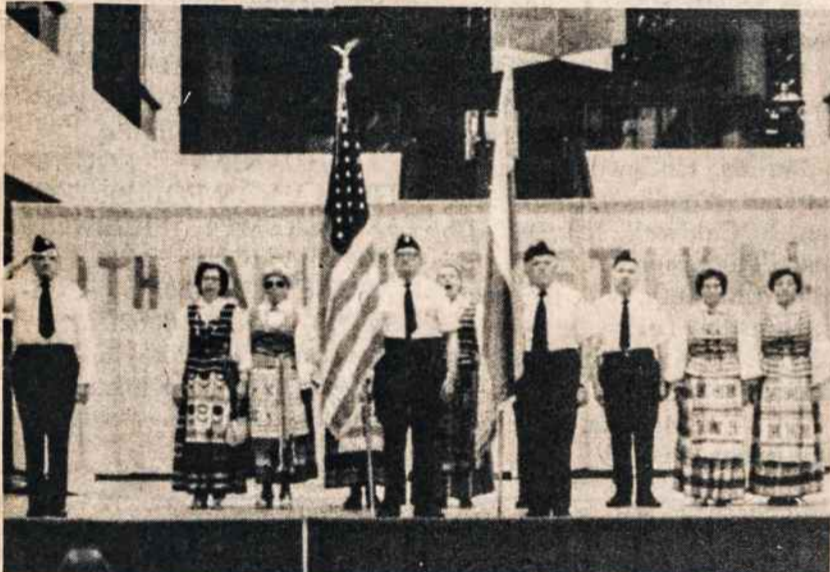
“ŽIVILĖ” LOS ANGELES SCENOJ SCENOJ

JURGIS GLIAUDA

Los Angeles Dramos sambūris birželio 28 pastatė Antano Škėmos trijų veiksmų dramą “Živilė”. Pastatymas turėjo net tris akštus. Tai buvo masinių trėmimų sukakties minėjimas, dviejų dekadų sukaktis “Živilės” autoriui tragiškai žuvus ir Dramos sambūrio režisierės Dalilos Mackialienės Kultūros tarybos premijos suteikimo sutikimas nauju kūrybiniu sceniniu nuveikiu. Tai buvo sambūriui naujas repertuaro papildymas puikiu vaidybinu laimėjimu.

“Živilė” yra vienas ankstyviausių išveiškosios dramaturgijos veikalų, paskelbtas Aidoose 1948 metais. Veikalas suvaidintas Chicagoj 1950 metais, autoriui vaidinant vieną “Živilės” personažą. “Živilė” turi gerų sceninių pliusų ir abejingų sceninės akcijos minusų. Veikalas perdėm žodingas, monologinis. Patriotiškai romantiškas. Su tomis literatūrinėmis savybėmis spektakly grūmėsi daug kas, beieškant dialogo kondensuotumo, vengiant plačių išsiliejimų per kraštus, siaurinant monologą iki čechoviško minimumo. Tačiau “Živilė” mum patinka ir patiks, nors tragiškas triptikas taip žiauriai susikerta su plačiu auditorijų troškimu matyti mūsų scenoj juoką, komediją, farsą...

“Živilė” turi mūsų scenai gerų nuopelnų — teturi tiktai penkis personažus, tad lengvai patatomas, surepetuojama, net gastrolių bėdų neveikiama. Tad autorius davė maksimumą monologinės tragedijos su personažų minimumu. Už tat daug reikalavimų dekoratoriui — vis naujos trijų veiksmų dekoracijos. Daug rūpescio kostiumavimui — vis kiti vaidintojų drabužiai.

Dr. Vinco Kudirkos kuopos šauliai lietuvių kultūrinės savaitės uždaryme birželio 13 Worcesterio centre. Nuotr. E. Meilaus Sr.

PHILADELPHIA

Nelengvas Lietuvių Namų keltas

Visur lietuviškos organizacijos ir institucijos savo veiklos kelyje susiduria su didėjančiais sunkumais. Ypačiai sunku toms, kurios turi pakelti vis didėjančią infliacijos, kylančių kainų ir mažėjančių pajamų našą. Tokius sunkumus išgyvena ir Philadelphiaj Lietuvių Namai.

Šis vienintelis plačioje apylinkėje išlikęs lietuvių klubas, vienas iš didžiausių visoje Amerikoje, greitai minės savo deimantingą sukaktį. Daugelis jo senųjų narių jau paseno ar išmirė. Naujųjų ateivių pirmoji karta jau pavargę, o iš jaunesniųjų tik nedaugelis į jo veiklą įsijungę. Entuziazmas, naujų narių ir pajėgių darbuotojų stoka čia yra pati didžioji problema. Lietuviško gyvenimo nuosmūkis yra jaučiamas daug kur. Jis yra ryškus ir Lietuvių Namuose. Tik nedidelio darbuotojų būrelio ryžtu ir užsipuomiu jie vis dar laiko si ir net šiek tiek kyla aukštyn.

Prieš 73 metus statytame pastate vis atsiranda didelių ir naujų problemų: prakiuro sienose paslėpti lietaus nutekėjimo vamzdžiai, sutrūniję Ciurlonio salės langai, reikalingi šildymo sistemos ir kitokie pataisymai. Šiems pataisymams galutinio įkainojimo dar neturima, bet

Dailininkas Algis Žaliūnas ir kostiumų menininkė ir režisierės padėjėja Ema Dovydaitytė puikiai įveikė tą mūsų scenai prabangišką įvairovę.

Iš esmės “Živilė” visa, kaip vaidinimas, idėja ir personažų tipai, kondensuoti sukaupti pirmame vaidinimo veiksmo. Tai puošniai, patosiškai skaitomoji drama (lesedrama), kur personažai deklaruoja savo praeitį ir veiksmų stimulius. Psichiniai personažų lūžiai turi gimi impulsu veikiami, todėl jie neevoliuciuoja, auditorijai staigmeniški, kaip deus ex machina, atrasti, kad reikia atsirasti įspūdiui, situacijos atraižgai. Toks nuolatinis čia lyrizmas — patriotinis ir meilės, nelyginant arijos muzikiniame veikale. Pirmasis aktas yra tikras radinys libretui, su panašia patriotika, kaip “I Lituani” operoj, su gerais solistais ir orkestru. Pirmojo akto įtaka, kaip leitmotyvo melodija, nusidriekia per visą veiklą. Autorius paliko tą siužeto užuomazgos ir atomazgos kartojimąsi per kelias veikalo epochas, tarytum inkarnacijos dėsniumi įrodyti, tarytum, pagal lotynišką priežodį “repetitio est mater studiorum” (pakartojimas — studijų motina), versdamas žiūrovą gerai įsidėmėti veikalo tezes.

Šiai draminei legendai įscentinti Dalila Mackialienė mobilizavo geras pajėgas. Sigutė Mikutaitytė-Peterson, vaidinusi Živilę, atnešė scenon moters tipą, kurios trapumas, toks kontrastas jos veiksmam, yra idėjos, patriotizmo, meilės ir kietų sprendimų stichija. Ji sceniškai, natūrali fantastišką padėty, jos staigūs sprendimai patraukia dėmesį. Juk tuos sprendimus diktuoja autorius, dramoj flirtuoda-

mas su melodramos efektais.

Živilės akompanimentas — jos pamiltas Gluosnis. Jam autorius paliko mažytį nuosavos iniciatyvos lauką. Gluosnį vaidino Aloyzas Pečiulis — davęs gėrio, narsos ir apmaudo alegoriją. Živilė ir Gluosnis sudarė šviesos akordą niūriojo veikalo aplinkoj. Jie vertė juos užjausti, net atviraširdiškai įtikėti gėrio ir tiesos patrauklumui.

Niekšiško Ašauto rolę atliko Antanas Kiškis. Tai buvo galbūt sunkiausioji veikalo rolė, nes autorius įsakė Ašautui nuolat atakuoti geruosius personažus. Po visais trimis veikalo aktų drabužiais Antanas Kiškis buvo ryškus ir įtikinantis, nutolęs nuo melodramos, artėjęs į dramą.

Vincas Dovydaitytis vaidino Karijotą — kvaišumo (pirmas veiksmas), gobšumo (antras veiksmas) ir psichinio nuosmūgio (trečias veiksmas) įsikūnijimą. Šios išviršinės transformacijos atidaro platų interpretacijos lauką, kuo Vincas Dovydaitytis įtikinamai pasinaudojo su įžvalgia nuojauta vaizdui, tonui ir pozai.

Vėl Dalila Mackialienė subtilgėjo puikiu spektakliu. Reikėjo gi didelį pastangų, išradingumo ilgiesiems deklamaciniam gabalam sudėti į gyvai ir sparčiai bėgančio filmo kaspiną. Vienam vaidintojų neatvykus, režisierė atliko Svajūno rolę, beartipiškai scenoj sujungdama vaidinimo veiksmus į organišką vi-

WORCESTER, MASS.

Stipendijų įteikimas

Rugpjūčio 14 Maironio Parko žemutinėje salėj buvo įteiktos stipendijos studentams, kurie studijuoja ar pradės studijuoti kolegijose.

Stipendijas gavo 24 studentai-ės. Kiekvienas po 250 dol. Jas įteikė ir sveikinimo žodį tarė Lietuvių Labdaros Draugijos pirm. K. Adomavičius, nes ši draugija jas ir duoda.

Dalyvavo ne tik studentai, bet ir jų tėvai, taip pat draugijos vadovybė ir Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. A. Miciūnas, MIC, kuris tarė žodį, ragindamas jaunimą neužmiršti lietuvišybę.

Visi buvo pavaišinti vakariene, kuri buvo be alkoholinių gėrimų.

Gegužinė

Gražioj Reinikaičių vasarvietėj prie ežero rugpjūčio 15 įvyko Lietuvių Meno Mėgėjų Ratelio tradicinė gegužinė. Ratalis neegzistuoja, bet turi valdybą; ilgametis jos pirmininkas yra V. Roževičius. Valdyba ir surengia kiekvienais metais per Žolinę šią gegužinę, prisimindama gražius praeities laikus, kada Meno Mėgėjų Ratelio veikla buvo plačiai išsiskleidusi ne tik Naujojoj Anglijoj, bet ir už jos ribų.

Į gegužinę atsilanko ir sveičių.

Parapijos gegužinė

Rugsėjo 13, sekmadienį, Point Rock vietovėj, kaip ir kiekvienais metais, įvyks Šv. Kazimiero parapijos gegužinė. Rezervuokim tą dieną savo parapijai. Dalyvauskim ne tik patys, bet pasikvieskim ir drau-

Dienos programa prasidės antrą valandą tautiniais šokiais. Čia bus galima įsigyti tautodailės gaminių ir suvenyrų. Bus visiems atviras sporto turnyras ir šokių varžybos, vyks spalvotos televizijos, dviračio ir kitokių vertingų dovanų traukimai ir kiti laimėjimai. Netrūks bulvinių blynų ir kitokių lietuviškų skanėstų bei gėrimų. Įėjimas tik 2,50 dol. ir 1 dol. Jeigu lytų, viskas vyks gretimoje salėje.

Daroma viskas, kad ši Lietuvių diena būtų įdomi ir visus patenkinanti. Dėl to tikimasi, kad savo pažįstamų susitikti, su jais pabavoti ir Lietuvių Namų paremti suvažiuos lietuvių ne tik iš Philadelphiaj, bet ir iš tolimesnių vietovių.

Vėša

Scena iš A. Škėmos legendos “Živilė”, kurią birželio 28 pastatė Los Angeles lietuvių Dramos sambūris. Nuotraukoje aktorai A. Pečiulis ir A. Kiškis. Nuotr. L. Kanto

sumą; tai galim vadinti 100% atbaigtu pastatymu.

“Živilės” programos elegantiškas viršelis pieštas Dalilos Mackialienės.

Pilna žiūrovų salė — erdvi ir moderni King Star mokyklos salė — įrodė: vaidinimus mėgstam, jų laukiam.

PAGREITINKIM ARKIVYSKUPO JURGIO MATULAIČIO KANONIZACINĘ EIGĄ

Jau daugelį metų lietuvių tauta gana kantriai laukia, kad Katalikų Bažnyčia paskelbtų Dievo Tarną arkivyskupą Jurgį Matulaitį-Matulevičių palaimin-

Man, kaip buvusiam Dramos sambūrio pirmininkui, buvo valdybos pasiūlyta valdybos ir žiūrovų vardu pasveikinti laureatę režisierę. Daug gėlių scenoj, ir valiavimai su šampanu, kurie buvo perkelti į Šv. Kazimiero parapijos didžiąją salę.

tuoj ir priartintų jo kanonizacijos eigą prie sėkmingos pabaigos, paskelbiant jį šventuoju.

Lietuviai savo tvirtu prisirišimu prie religijos ir Dievo pilnai yra užsitarnavę kito šventojo, kuris, šalia šv. Kazimiero, būtų mūsų tautos antras ir tautiškai nedalomas šventasis. Šiu modernių laikų lietuvių tautos šventasis būtų neišmatuojamos Dievo dovanos suteikimas ne vien mums, bet ir visam pasauliui, nes jis gerai pažinojo materialistinį komunizmą savo vyskupavimo laikais Vilniuje.

ALRK Kunigų Vienybė ir JAV Lietuvių Bendruomenė skiria išskirtinį dėmesį jo kanonizacijai ir kartą prašo visas lietuviškas parapijas, Lietuvių Bendruomenės apylinkes ir visas kitas mūsų organizacijas prisidėti prie tos eigos pagreitini-

mo. Kiekviena lietuviška parapija, Lietuvių Bendruomenės apylinkė ir atskira organizacija yra prašomas parašyti atskirus laiškus ir, surinkus po jais kiek galima daugiau parašų, pasiųsti Jo Šventenybei popiežiui Jonui Pauliui II-ajam į Vatikaną.

Pageidautina, kad tokie laišukai nesiribotų vien parapijomis, LB apylinkėmis, mūsų organizacijomis ir pridėtais pavyzdiniais tekstais, bet būtų rašomi ir atskirų asmenų savais žodžiais. Rašyti prašome anglų kalba, bet, jei kam nors susidoro sunkumų, galima rašyti ir kitomis kalbomis, neišskiriant ir lietuvių kalbos.

Paruošus tokius laiškus ir surinkus po jais kiek galima daugiau parašų, juos prašome pasiųsti Šv. Tėvui dar šiais metais oro paštu.

Kun. Albertas Kontautas
ALRK Kunigų Vienybės
pirmininkas

Vytautas Kutkus
JAV LB krašto valdybos
pirmininkas

J. M.

KVIEČIAME Į 5-JĄ DELAWARE SLĒNIO LIETUVIŲ DIENĄ

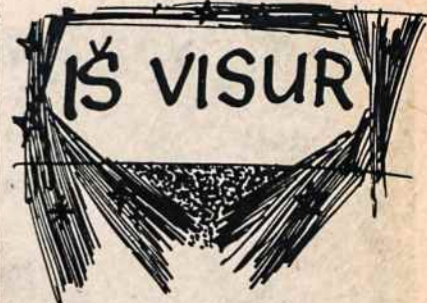
sekmadienį, rugsėjo 13 d., nuo 1-mos val. iki sutemos

“Polankos” parke 3258 Knights Rd.,
Cornwells Heights, Pa. (1/4 mylios į šiaurę
nuo Street Rd.)

Iš New Yorko: N.J. Turnpike Exit 5 — Rte. 541 west — Burlington-Bristol Bridge — Rte. 413 west — I-95 south — Street Rd. west.

“Aušrinės” taut. šokiai, šokių varžybos, orkestras, šokiai, tautodailės gaminiai, spalvotos TV ir kiti laimėjimai. Jei lytų, viskas vyksta vietos salėje.

Rengėjai: Philadelphiaj Lietuvių Namai

— Washington, D.C., Tautinėj Marijos šventovėj prieš 15 metų buvo pašventinta Šiluvos koplyčia. Sukaktuvinės mišios bus aukojamos rugsėjo 13, šį sekmadienį, 2 val. popiet. Po mišių priėmimas šventovės patalpose.

— Kun. prof. Antanas Rubšys, profesoriaujas Manhattan kolegijoje, Riverdale, N.Y., laimėjęs religinio veikalo premiją už jo “Raktas į Naują Testamentą”, baigė rašyti “Rakto į Senąjį Testamentą” pirmą tomą. Šį veikalą taip pat leis “Krikščionis gyvenime” knygų leidykla.

— Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos valdyba paruošė Vatikanui petiją ir renka parašus prašant, kad arkivysk. Jurgio Matulaičio beatifikacijos byla būtų pagreitinta ir jis greičiau būtų paskelbtas šventuoju.

— Rimvydas Šilbajoris nagrinės “Marius Katiliškio apsakymo struktūrą” Santaros Šviesos dvidešimt aštuntajame suvažiavime rugsėjo 10-13 Tabor Farmoj, Sodus, Mich.

— Dail. Prano Gailiaus kūrinių paroda rengiama Chicagoje kun. A. Kezjo vadovaujamoje galerijoje, kuri pasivadino — Galerija. Nuo rugsėjo 15 iki spalio 4 ten bus surengta dail. Prano Gailiaus paroda. Bus išstatyti jo naujausi akrylio dažais atlikti kūriniai ir vario raižiniai. Dailininkas pastoviai gyvena Paryžiuje. Tai bus jo antroji paroda šioje galerijoje. Pirmoji buvo sausio mėnesį. Balandžio mėnesį jis turėjo savo parodą Paryžiuje. Jį aprašė Arts Magazine prancūziškos laidos balandžio mėn. numeris. Ant savo darbų jis pasirašo tik savo vardą — Pranas.

— Stanislaw Baranczak, Liūnė Sutema ir Tomas Venclova pakviesti dalyvauti Santaros Šviesos suvažiavime rugsėjo 10-13 Tabor Farmoj poezijos vakare.

— Lietuviškos architektūros sesija ketvirtame Mokslo ir kultūros simpoziume šį rudenį apims dvi architektūros sritis. Vienos iš jų pagrindinis dėmesys kreipiamas į lietuvišką architektūrą, o kitas — į architektūros profesiją. Lietuviškos architektūros sesiją suorganizavo dr. arch. Alfredas Kulpa-Kulpavičius iš Kanados. Šioje sesijoje jis kalbės apie Lietuvos baroką. Sesijoj dalyvauja arch. Edmundas Arbas-Arbačiauskas iš Californijos su pranešimu apie lietuvių architektą. Arch. A. Tamašauskas, Waukegan, Ill., kalbės apie Lietuvos gotiką.

— Draugo dienraščio vakariene Chicagoj Jaunimo Centre įvyks rugsėjo 19.

— Dithilda Treffert, federalinės Vokietijos katalikų žinių agentūros KNA redaktorė Bonnoje, pavasarį Augsburgoj vyskupijoje skaitė šešias paskaitas tema “Lietuva — katalikybės pylimas Sovietų Sąjungoje”. Vokiečių žurnalistai atvykus skaityti paskaitą Donauwoerthe, čia veikianti Nijolės Sadūnaitės vardo vokiečių mergaičių grupė surengė vokiečių visuomenei informacinę parodą apie Lietuvą, ją pajavirinant lietuvių tautodailės ir gintaro dirbinių.

— Chicagoj Lietuvių Tautinių namų dešimtmečio minėjimas įvyks spalio 17.

— Nauji Darbininko skaitytojai: J. Gaidelis, Thompson, Conn., V. Zdanyns, Wethersfield, Conn., J. Zigmuntas, Albany, N.Y. Užsakė kitiems: J. Stassen, Aqawam, Mass. — S. Stassen, Feeding Hills, Mass. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 12 dol. Atnaujintam — visiem 15 dol. metam.

1981 Miško Ženklo lietuvių skiltys (ereliai ir meškos) su savo patarėjais ir dalis kursų vadovų. I eil. iš k.: v.s. Laima Kiliulienė, s. Birutė Kidolienė, ps. Jūratė Dambrauskaitė, s. Danutė Marcinkevičiūtė, j.ps. Genė Treinienė. II eil. iš k.: Neal Colbath, Mary McCarthy, Art Alexander, kursų viršininkas Edwin Black, Jack Pevear, Barbara Schiff. III eil. iš k.: ps. Livija Garsienė, Chet Wendell, ps. Bronius Naras, meškų patarėjas v. sl. Petras Molis, erelių — v.s. Juozas Raškys, s. Apolinaras Treinys, ps. Alfonsas Pranckevičius ir ps. Eduardas Meilus, Jr.

ŠIŲ METŲ MIŠKO ŽENKLO KURSAI — NE-1-85

Rugpjūčio 23-30 Camp Resolute stovyklavietėje, Bolton, Mass., vyko aukštieji skautamoksliai kursai skautininkams, pavadinti Miško Ženklo kursais (Wood Badge), arba Gillwello mokykla, pagal seną tradiciją, nes pirmieji tokio pobūdžio kursai buvo pradėti Gilwell Park, Anglijoje.

Šių metų kursuose buvo 34 kursantai-skautininkai ir 13 vadovų. Iš viso buvo šešios skiltys, kurių dvi buvo vien iš lietuvių su lietuviškais patarėjais.

Erelių skiltyje (patarėjas v.s. Juozas Raškys) buvo — ps. Jūratė Dambrauskaitė iš Bostono, s. Birutė Kidolienė iš New Yorko, ps. Alfonsas Pranckevičius iš Worcesterio, ps. Eduardas Meilus Jr. iš Worcesterio ir j.ps. Genė Treinienė iš Bostono. Meškų skiltyje (patarėjas v.s. Petras Molis) buvo — ps. Livija Garsienė iš Virginijos, v.s. Laima Kiliulienė iš Bostono, s. Danutė Marcinkevičiūtė iš Worcesterio, ps. Bronius Naras iš Worcesterio ir s. Apolinaras Treinys iš Bostono.

Nors kursai vyko anglų kalba, tačiau lietuvių skiltys turėjo kelis pašnekesius vien lietuviškai; visa kita, tiek teorinė, tiek praktinė dalis, vyko kartu su amerikiečiais. Kursų programa buvo labai išsami tiek teorinėje, tiek ir praktinėje dalyje buvo viskas, kas reikalinga skautui vadovui, kad, pagilinęs turimas žinias ir jas pritaikęs savo vienetui, per-

duotų to vieneto skautams-ėms. 3-4 paskaitos ir apie tiek pat praktiškų uždavinių buvo kas dieną, tad reikėjo daug skubėti, kad visur laiku atsirastum, o ką bekalbėti apie užrašus, savo pastovyklės įrengimus, virimą ir t.t.! Reikėjo ne tik kantrybės, bet ir ištvėmės, kad viską būtų galima aprėpti. Tačiau lietuvių skiltys pirmavo. Pasižymėjo Ereliai su savo taškais ir sudėtingu maisto menu. Neatsilikė ir Meškos.

Buvo malonu pabendrauti su amerikiečiais skautininkais, papasakoti apie mūsų skautavimo sistemą, supažindinti juos su dabartine Lietuvos padėtimi, o ypač išmokyti juos lietuviškų dainų! "Suk, suk ratelį" skambėjo kiekviename lauze, o taip pat ir kitos lengvesnės lietuviškos dainos arba lietuviškų dainų vertimai. Atrodo, kad būsimie pas

NUOMONĖS IR PASTABOS AR TIKRU KELIU EINAMA Į AMERIKOS POLITIKĄ?

Paskutiniuose rinkimuose daugelis balsavo už prez. R. Reagan. Demokratai dominavo apie 50 metų. Reikia pažymėti, kad ne demokratų balsuotojai, bet jų vadas — miręs prezidentas Rooseveltas — savo dinamišku veikimu išgelbėjo kraštą nuo ekonominio bankroto. Tai yra istorinis faktas.

amerikiečius palikę savo netuviską antspaudą, nes atsisveikinant, pradėdami kursų viršininku Edwin Black ir jo žmona Edna, beveik visi vadovai mus išleido apsiašaroję. Tai galima pavadinti tikru skautišku nuosirdumu ir brolišku. O ką bekalbėti apie savo bendraminčius kursantus!.

Savaitė prabėgo nepaprastai greitai, bedirbant, bediskutuojant, bevedant užrašus, ir ne vienas gailėjomės, kad negalime dar pabūti Boltono pušynuose, bejuokaujant apie naktinę iškylą, besivaržant ir beieskant tobulybės skautavime.

Palikėme Boltono Camp Resolute nenoromis. Beliko atlikti uždavinius savuose vienetuose, laiškais pabendrauti su buvusiais kursantais bei vadovais ir toliau dirbti skautišką darbą mūsų jaunimo gerovei, ypač dabar, po Miško Ženklo kursų, kuriuos, nė kiek neperdant, galima pavadinti skautamokslu universitetu...

B.K.

Asmeniškai aš norėčiau matyti, kad lietuvių respublikonų vadovybė vestų praktišką Amerikos politiką. Norint įsijungti praktiškai į politinį darbą, svarbūs trys punktai: 1) turėti atliekamų pinigų, 2) turėti nepaprastus gabumus, 3) susijungti su vietos burmistrų, gubernatorių ir jų padėjėjų.

Senais ir naujais laikais vienas ar kitas pasiskelbia, kad jis kontroliuoja didelį balsuotojų skaičių. Panašių tuščių asmenų susidaro visa grupė. Po rinkimų jie važiuoja į Washingtoną, D.C., gauti politinių darbų ir neva reikalauja, kad išrinktas prezidentas jiems užtikrintų politinius darbus. Bet prezidentas su tokiomis grupėmis nesiskaito. Kad jų troškimus kiek apramintų, jis pasiūnčia penktą ar dešimtą asistentą į jų sueigas.

Panašūs dalykai yra be politinės reikšmės ir pasenę metodai. Jie dažnai kartojami ir lietuvių ir kitų tautinių grupių. Išrinktas prezidentas skaitosi tik su gubernatoriais, burmistras ir senais senatoriais. Pvz., jei Jokūbas, lietuvis, reikalauja iš Washingtono darbo su grasinimais, tai Baltieji Rūmai tą laišką perduotų senam senatoriui, tas gal persiųstų burmistrui, o šis gal persiųstų "wardo" komiteto nariui arba numestų į krepšį. Jeigu Jokūbas būtų gudrus ir nenorėtų pajuokti lietuvių, jis pirmiausia įeitytų savo apylinkės precinką ir sudarytų stiprią organizaciją savo apylinkėje. Pvz., jei jis turėtų savo apylinkėje 500 registruotų balsuotojų ir rinkimų dieną surinktų 400 balsų, jo vardas tada būtų įtrauktas su pagarba į politinės partijos mašiną. Jam nereikėtų važiuoti į Washingtoną prašyti politinio darbo. Jam darbas būtų paruoštas vietoj.

Prieš keliolika metų Chicago 13 warde buvo 4 pasižymėję precinko kapitonai, kurie turėdavo apie 500 balsuotojų ir surinkdavo 470 už demokratų ir apie 15 už respublikonus. Už savo politinį pasitarimą partijai jie gaudavo politinius darbus su dideliu algomis. Nėgana to, jų vardai būdavo iškabinti burmistro arba gubernatoriaus įstaičiose. Nėra abejonės, kad ir Baltuosiuose Rūmuose jie buvo žinomi.

Ši pamoka turėtų būti naudinga visiems lietuviams, siekiantiems bet kurio politinio darbo. Tais laikais jų algos buvo apie \$15,000 per metus. Kai toks precinko kapitonas gaudavo du čekius per mėnesį, jis skviesdavo vietinius, gabesnius vyrus ir moteris, juos pavaišindavo ir gaudavo iš jų pritarimą ir pasitikėjimą politiniuose rinkimuose. Šis pavyzdys yra praktiškas. Man atrodo, kad tokiais atvejais nereikėtų važinėti į Washingtoną, bet organizuotis gyvenamojoje vietoje. Tai būtų demokratinio prado įgyvendinimas.

Adv. Charles P. Kal

2 dol. — A.P. Petkelis, Yorba Linda, Calif.
1 dol. — A. Mateika, St. Petersburg Beach, Fla.

2422 WEST MARQUETTE ROAD
CHICAGO, ILLINOIS 60629
PHONE: 312 925-6897
U. S. A.

LIETUVIŲ FONDAS **LITHUANIAN FOUNDATION**

1981 liepos mėn. įnašai
Santrumpa: atm. įn. — atminimo įnašas. Suma, parašyta po pavarde, reiškia įnašus iš viso; įamžintojas...

1 x \$5.00 — Linkus Petras, atm. įn., padidina Kviklys Br. \$205.00.

1 x \$10.00 — Strungienė Magdalena, atm. įn.: Vaitkus Viktoras \$10.00.

1 x \$20.00 — Gražulis Bronius, atm. įn.: Alkaitis Antanas \$20.00.

1 x \$25.00 — Urbonienė Bronė, atm. įn.: Urbonas Vincas \$125.00.

2 x \$40.00 — Nasvytis Algirdas L., atm. įn.: Alkaitis Antanas ir Janavičius Ignas ir Marija \$40.00, Šaulys Kazimieras, prel., atm. įn.: Šaulienė Ozelytė Elena \$250.00.

1 x \$50.00 — Petrauskas Stasys, M.D., atm. įn. padidina N.Y. Lietuvių Gydytojų Dra. \$550.00.

8 x \$100.00 — Andraitis Pijus (Jurgis), kun., atm. įn.:

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

20 dol. — Laima P. Vanderstoep, Chicago, Ill.

10 dol. — kun. J. J. Bakanas, Worcester, Mass.

Po 5 dol. — A. Karpavičius, Massapequa, N.Y., E. Cibas, Great Neck, N.Y., J. Stonkus, Hot Springs, Ark., kun. IGedvila, Big Timber, Mt., A.E. Oslapas, Richmond Hill, N.Y., dr. A. Q. Stankaitis, Rochester, N.Y., E. Purelis, Hollywood, Fla., J. Vastunas, Woodhaven, N.Y., Altman, N. Caldwell, N.J., M. Klimas, Thompson, Conn., M. Juška, Elizabeth, N.J., J. Stanaitis, Houston, Tex.

2 dol. — A.P. Petkelis, Yorba Linda, Calif.

1 dol. — A. Mateika, St. Petersburg Beach, Fla.

Džiugas Stasys, seserėnas \$100.00, Bielskus Pijus, inž., atm. įn.: Bielskienė Genovaitė \$335.00, Continental Bank Foundation dėka Tamkutonis 4816 \$100.00, Dirgėla Adolfas ir Ona \$100.00, Povilaitis Petras ir Anelė \$2,500.00, Prunskis Jonas ir Vanda \$600.00, Rytinio Pakraščio Tautinių Sokijų Šventės 13 tautinių šokių grupių \$100.00, Tamošiūnas Algis P. ir Rima L.-Skorubskas \$100.00.

1 x \$125.00 — Kačinskas Ričardas, atm. įn.: Kačinskas Leonas, brolis \$125.00.

2 x \$200.00 — Mikaila Balyš, atm. įn.: Mikailaitė Ona, sesuo \$200.00, Savickas Jonas ir Elena \$200.00.

1 x \$500.00 — Mažonas Kazimieras, Sr. \$500.00.

2 x \$1,000.00 — Jokubaitis Pranas, kun. \$100.00, Motušis Kazimieras \$1,000.00.

1 x \$2,000.00 — Gailius Alfonsas, atm. įn.: Gailius Veronika \$2,110.00.

1 x \$20,340.40 — Kodis Agnes Stipendijų Fondas, testamentinis palikimas \$20,340.40.

Iš viso 23 nariai — \$26,355.40.

Lietuvių Fondas įžengė į trečią milijoną, ir pagrindinis kapitalas 1981.VII.31 pasiekė \$2,090,007.66. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą \$816,562.77.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo kapitalo dalį. 1981.VII.31 imtinai palikimais gauta \$512,855.68.

Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

"LITHUANIAN FOUNDATION, A NON-FOR-PROFIT, TAX EXEMPT, ILLINOIS CORPORATION, 2422 W. MARQUETTE ROAD, CHICAGO, ILLINOIS 60629".

Visi statykite Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuviškas išlavimas.

Maloniai kviečiame atstogaujančius Cape Code, Mass., apsilankyti istoriniame Sandwich miestelyje ir praleisti savo atstogąs

SPRING HILL MOTOR LODGE
351 ROUTE 6 A
EAST SANDWICH, MA. 02537

Jūra ir smėlis — pusantros mylios atstume
Dėl rezervacijų skambinti:

617 — 888-1456

AUGĖ IR VYTAS RASTONIAI

SPECIALI
KALĖDŲ — NAUJŲJŲ METŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ.
1982 programos gaunamos dabar.
Pilnas aprūpinimas — tik \$424*, plus pigus skridimas į Pabaltijo vietas, aukščiausios vertės, nemokamai naudojantis brošiūromis.

*10-11-15 dienų kelionės, remiantis dviese kambariye, kalnuoja nuo \$424 iki \$705; tik žemėje.

JONAS ADOMENAS
ORBITAIR
INTERNATIONAL LTD.
NEW YORK, N.Y. 10017
TEL. 212 986-1500

ATIDARYTAS NAUJAS DANTŲ GYDYMO CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas

VISA

MASTERCHARGE

METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

LIETUVIŲ KREDITO UNIJA KASA

86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (212) 441-6799

Pirmutinė ir sparčiai auganti lietuvių kooperatyvinė taupymo bei skolinimo įstaiga Amerikos Rytų pakraštyje.

KASOJE KIEKVIENO ASMENS SANTAUPOS FEDERALINIŲ ĮSTAIGŲ APDRAUSTOS IKI 100,000 DOLERIŲ SUMOS.

KASOJE lengvomis sąlygomis duodamos paskolos visiem taupytojam.

KASA už santaupas duoda aukščiausius procentus:

7% už paprastą einamąją sąskaitą, kur procentai apskaičiuojami nuo padėjimo iki išėmimo dienos.

12.5% efektyvias metines palūkanas už CREDIT UNION SHARE CERTIFICATES, kurie perkami 500 dolerių sumomis. Juos galima atsiimti už trijų ar šešių mėnesių, arba už ilgesnio laikotarpio.

5,000 dolerių Share Certificates Kasoje duoda tokį pat aukštą procentą, kaip 2.5 metų U.S. Treasury Bills ir tuo būdu prilygsta Money Market certifikatų palūkanoms.

KASOS 10,000 dolerių MONEY MARKET CERTIFICATES duoda tokius pat aukštus nuošimčius, kaip ir bankuose kas savaitę skelbiami certifikatai.

Visas certifikatų palūkanas galima atsiimti, arba investuoti KASOJE į 7% einamąją sąskaitą arba į 12.5% Share Certificates ir tokiu būdu vėl gauti didesnę procentą, negu bankuose.

Ateikite pasikalbėti ir įsitikinti, kad lietuvių taupomoji KASA yra naudingiausias bankas Jums ir Jūsų bičiuliui.

KASOS įstaiga Jūsų patogumui veikia šešias dienas savaitėje ir kiekvieną darbo dieną vakarą. Čia nėra jokių eilių ir kiekvienas klientas gali laisvai pasidalinti visais jam rūpimais finansų klausimais.

Pakeltes adresą, rašyk administracijai, drauge pridėk ir savo seną adresą.

Š. Amerikos pabaltiečių ir lietuvių 1981 m. šaudymo pirmenybės

1981 m. Š.A. pabaltiečių ir lietuvių šaudymo pirmenybės įvyks rugsėjo 19 latvių šaudykloje "Berzaine", netoli Toronto, Ont. Varžybas vykdė estai.

Visuotinis ŠALFAS-gos suvažiavimas

Visuotinis, metinis Š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos suvažiavimas įvyks lapkričio 14-15 Clevelande, Ohio.

Šiemetinis suvažiavimas bus ypatingai svarbus, kadangi bus renkama nauja ŠALFAS-gos vadovybė bei nustatomos pagrindinės gairės dėl II-jų Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių, kurios įvyks 1983 vasarą Chicagoje.

Smulkesnės informacijos bus paskelbtos vėliau.

ŠALFAS-gos Centro valdyba

LAISVĖS ŽIBURYS APIE PABALTIEČIŲ LAISVĖS LYGĄ

Neseniai Los Angeles mieste lietuviai, latviai ir estai įsteigė bendrą organizaciją Pabaltiečių laisvinimo darbui ir tą organizaciją pavadino Pabaltiečių Laisvės Lyga. Į talką pasikvietė apmokamą amerikiečių privačią "public relations" bendrovę. Lietuviškieji veiksniai šį užmojų vertina skirtingai. Apie tai savo klausytojam komentaram rugsėjo 6, pereiną sekmadienį, pateikė Laisvės Žiburio radijas. Čia spausdinamas to komentaro tekstas:

"Naujai susikūrusi Pabaltiečių Laisvės Lyga Los Angeles mieste sukėlė šokią tokią audrelę mūsų veiksmų tarpe, kada ši lyga užangažavo "public relations" bendrovę talkinti Lietuvos laisvinimo darbams. LB pasisakė už šį pabaltiečių žygį, gi VLIKas ir ALTA — prieš. Kuri pusė pasirinko teisingą kelią, tai, žinoma, tik laikas pasakys. Nuomones šiuo klausimu yra įvairios tiek spaudoje, tiek ir privačiuose pokalbiuose. Ir tai yra visai natūralu ir sveika demokratinėje bendruomenėje.

Kiek blogiau yra tai, kad VLIKas ir ALTA pasisakydami prieš šį naują projektą sudarė sąlygas visuomenei susikurti klaidingą vaizdą apie šį užmojų. VLIKo pareiškime sakoma, kad ši nauja grupė nori Lietuvos laisvinimo reikalų vykdymą perduoti privačiai apmokamai bendrovei. ALTo pareiškime sa-

Kelrodis į gegužinę: važiuojant iš New Yorko ant Northern State Pkwy., išsukti į 30 išvažiavimą. Atsidūrus į Willets Rd., sukiti į dešinę ir prie pirmos judėjimo šviesos sukiti kairėn į Glen Cove Rd., šiaurės kryptimi. Iš Long Island pusės paimti 31 išvažiavimą ir taip pat sukiti į Glen Cove Rd. Važiuojant L.I. Expressway, imti 39 išvažiavimą į tą patį Glen Cove kelią šiaurės linkme. Privažiavus Northern Blvd. (25A), sukiti į dešinę (į Rytus). Už kelių šviesų, pravažiavus 107 kelio sankryžą, prie sekancios šviesos sukiti kairėn (vėl į šiaurę), į Wolver Hollow Rd. Pasiekur raidės "T" sankryžą, sukiti dešinėn į (visai nejuokaujant) Chicken Valley Rd. ir, pasiekę miestelio sankryžą, sukiant dešinėn, įves į Bayville Ave. Kiek pavažiavus, prie šviesos reikės sukiti ant tos pačios Bayville Ave. į dešinę ir tuoj žiūrėti išsukimo į p. Veblitūnų dvarą. Dešinėj pusėj prie kelio bus ženklas su rodyklėmis į mašinų statymo aikštę. Kelias nėra komplikotas ir, pasitikrinus žemėlapyje, bus visai lengva rasti. Iš Woodhaven ar Richmond Hill vietovių užtrunka truputį ilgiau negu pusvalandis.

koma, kad ši LA pabaltiečių grupė nori Lietuvos laisvinimo

reikalą pavesti kitataučių biznio kompanijai. Kai tuo tarpu iš tikrųjų šios pabaltiečių lygos pareiškime sakoma, kad Hannaford bendrovė yra angažuojama talkinti laisvinimo darbams. Yra esminis skirtumas tarp pasisakymų "perduoti" ar "pavesti" kam nors Lietuvos laisvinimo darbą, ir pakviesti "talkinti" tam darbui. Negi VLIKo ir ALTo vadovybės nemato skirtumo tarp šių terminų.

Ir ALTo ir VLIKo vadovybės pasisakymuose yra klaidingas Laisvės Lygos intencijos supratimas. Tie pasisakymai visai pakeičia LA pabaltiečių grupės norą pakviesti šią Hannaford bendrovę tik talkinti Lietuvos laisvinimo darbui. Niekur neteko pastebėti, kad Laisvės Lyga norėtų perduoti ar pavesti jiems tą darbą. Be to, ši pabaltiečių lyga net negali laisvinimo darbo betkam perduoti ar pavesti, nes ji visai neturi tos galios, net jei ir norėtų tai padaryti.

Kiekvienas gali turėti skirtingą nuomonę šiuo reikalu. Ir tai nėra nieko blogo. Tačiau pakirsti šios naujos grupės (kuria — tarp kita ko — sudaro daug jaunų žmonių) iniciatyvą ieškoti naujų kelių Lietuvos laisvinimo darbui sąmoningai ar nesąmoningai skleidžiant visuomenėje klaidingą informaciją, yra negera, ir taip elgtis nederėtų bet kam."

LSS VADOVŲ SUAŽIAVIMAS

LSS Vadovų sąskrydis įvyks rugsėjo 26-27. Reikia atvykti jau rugsėjo 25, penktadienio vakare. Bus paruošti užkandžiai ir nakvynė. Sąskrydis įvyks Dainavoje, 15100 Austin Rd., Manchester, MI 48148. Tel. 313 428-8919. Sąskrydyje kviečiami dalyvauti LSS vadovybės nariai, vietininkijų ir tuntu vadijų nariai, kiti LSS pareigūnai, skautininkai, —ės bei svečiai. Sąskrydy numatyti trumpi pranešimai ir temos. Po jų bus prarvestos diskusijos atskirose grupėse.

V. s. Jonas Paronis su ps. fil. Danutės Bruškytės pagalba tvarko registraciją. Sąskrydžio mokesčių 40 dol. ir registracijos lapą siųsti adresu: Jonas Paronis, 6219 S. Whipple St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 312 737-2261.

Sąskrydžio dalyviai registruodamiesi prašomi pasirinkti diskusijų grupę. Atsivežti miegmaišį, pagalvės užvalkalą, sk. uniformą, asmeniškų reikmenis. Lovos, čiužiniai ir pagalvės yra vietoje.

BOSTONO ZINIOS

Lituanistinė mokykla

Bostono lituanistinė mokykla mokslo metus pradeda rugsėjo 12, šį šeštadienį, 9 val. ryto su mišiomis Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje. Registracija ir pamokos tuoj po mišių Gavin School patalpose, ten pat, kaip ir pereinamais metais.

Mokestis už mokslą metams: už vieną mokinį 100 dol., už du ar daugiau iš tos pačios šeimos — 135 dol. Mokestis, ar bent jo dalis, sumokama išdininkui mokslo metų pradžioje. Čekius rašyti "Boston Lithuanian School" vardu.

Metinis mokyklos banketas pramatomas spalio 31, Lietuvių Piliečių Draugijos patalpose.

Antanas Gustaitis sutiko mokyklai vadovauti ir šiais metais. Eilei mokytojų atsisakius, vedėjui tenka sunki pareiga surasti naujus kvalifikuotus mokytojus.

Šių mokslo metų tėvų komitetą sudaro: Pirmininkas Romas Šležas, 244 Savin Hill Ave., Dorchester, Mass. 02125. Tel. 265-5395. Išdininkė Renata Špakevičienė, 54 Hawtree Dr., Westwood, Mass. 02090. Tel. 326-0403.

Sekretorė Aldona Navickienė, 19 Elmhurst Rd., Newton, Mass. 02158. Tel. 969-5873.

Narys Vincas Šnipas, 17 Heartstone Dr., Medfield, Mass. 02052. Tel. 359-7891.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Putinai. Aidas, Hamiltono mergaičių choras, dainuoja: Gegužio aitvarai, Tave matau, Beauštanti aušrelė, Ko liūdi, berželis, Plaukia sau laivelis, Meilė grįžta, Lopšinė, Putinai, Papatėlis žydi, Prisimink, Serenada, Pasėjau dobilą, Pamyliėjau vakar, Trys seselės, Dainuokim po du. Vadovas Jonas Govėdas.

Žiemelytė su jumis, solistė dainuoja šias dainas: Gražink mus Tėvynėn, Kažkur toli, toli, Kad aš našlaitėlė, Štai ji mano žemė, Žvaigždėlė, Neverk, motule, Malda, Dedikacija, Belaisvis, Kodėl?, Mano dalia, Mirtis ir mergaitė, Ave Maria.

Antanas Keblys, baritonas, dainuoja: Ko vėjai pučia, Oi griežle, griežlele mano, Tų mergelių dainavimas, Jei nori valioj būti, Gale tėvo sodo, Stok ant akmenėlio, Eik, Jonuli, namo, Dėdės Jono polka, Ar ateis, Kai širdį tau skausmas, Marija, Motina malonė, Neapleisk mūsų,

NAUJIENA TAUPYTOJAM

Nuo spalio 1 dienos Kasoje bus galima investuoti į taip vadinamus "All-Savers" sertifikatus. Šią naujieną skelbia visi bankai ir žada fantastiškas dovanas tiems, kurie tuoj pat investuos savo pinigus, nelaukę net spalio pirmos. Deja, bankų skelbimai buvo klaidinantys ir, pagal mokesčių inspektorių pareiškimus, gali net atnešti žalą taupytojam. KASA nebūtų dalykų neprižada, bet nuoširdžiai pataria pasinaudoti "All-Saver" sertifikatų lengvatomis federalinių mokesčių atveju.

Kas yra tie nauji "All-Savers" sertifikatai ir kokia iš jų nauda? Atsakymo ieškome liūdname fakte, kad kuo pilietis daugiau uždirba ar daugiau susitaupe, tuo valdžia didesniais mokesčiais jį apkrauna. Prezidento Regano ekonominė politika, tačiau, ima atnešti įvairių palengvinimų mokesčių reformų plotmėje. Vienas iš jų ateina paskatinti mokytojų formoje, atleidžiant dalį palūkanų nuo federalinių mokesčių. Tam tikslui buvo įsteigti specialūs vienu metų indėliai, už kuriuos mokama 70% Treasury Bills palūkanos ir svarbiausia už priaugusias palūkanas nereikia valdžiai mokėti mokesčių. Tuo būdu, nors "All-

Nepalikime turtų okupantui

Rugpjūčio 4 laikraštis "The Brockton Enterprise" pirmam puslapyje įdėjo ilgą straipsnį: "Elderly woman from Lithuania may be heir". Viršuje straipsnio didelė fotografija, kurioje Šv. Kazimiero parapijos Brocktone kleb. kun. Petras Šakalis kaip vertėjas, šalia jo 71 metų moteris Marizona (turbūt Marijona) Kivarienė, jos dukte Ona Jasonienė ir jų advokatas David Cohen. Esą Kivarienė, kuri gyvena okupuotoje Lietuvoje, gali paveldėti 175,000 dol. vertės turą Edward Sawickio, kuris buvęs mokyklos vedėjas Middleboro. Jis miręs 1976 gegužės 4 ir nepalikęs testamento. Kivarienė norinti gauti tą turą, o kitas kandidatas į tą turą yra Stanley E. Sawicki iš Norway, Maine.

Straipsnyje aprašoma, kad Kivarienė yra iš Aluvio kaimo, Alytaus apskr. Lietuvoje. Tą vietą dabar esanti Sovietų Rusijos.

Kivarienė su dukra buvusi atskraidinta Sovietų Rusijos lėktuvu į Ameriką ir atvežta į Brocktoną, kur teisme sprendžiamas turto paveldėjimo klausimas. Kivarienė atsivežusi fotografijas ir laiškus iš savo giminių Amerikoje įrodyti, kad miręs Sawicki

esą jos giminaitis. Jos advokatas įrodinėja, kad Kivarienė yra to turto paveldėtoja, nors velionis nepalikęs testamento. Pati Kivarienė sakanti, kad jos sesuo 1913 m. išvykusi į Ameriką, čia ištekėjusi už Michael Sawicki. Jie turėję sūnų Edward, kuris gyvenęs Middleboro.

Teisėjui klausinėjant, ar ji gausianti tuos pinigus, ji atsakiusi, jog nežinanti. Tada buvusi paklausta jos dukte, ar jos motina gaus tuos pinigus. Dukte pasakiusi, kad jom rusų valdžia išvykstant paaiškinusi, jog pinigai būsiai pasiūsti į Maskvą, ir ji nežinanti, kiek jos motina iš valdžios gaus. Tačiau jai duosią kuponus, kad galėtų pirkti "in the foreign exchange" krautuvėje Lietuvoje.

Teisėjas greitai laiku padarys sprendimą, kam tie pinigai bus paskirti. Jeigu bus paskirti Kivarienei, tai jie būsiai pasiūsti advokatų firmai į New Yorką, kuri atstovauja rusam. O tie perduosią Maskvai.

Iš šio straipsnio viena aišku: nepalikime rusams savo sunkiai uždirbtų pinigų. Iš anksto sudarykime testamentus, kad okupantas nebūtų selpiamas.

Iš amerikiečių spaudos

"Boston Herald — American" liepos 13 straipsnyje "Social Scene — Museum wing set for gala opening" rašo apie tą naują muziejaus pastatą ir kad atidarymo metu liepos 22, be kitokio maisto, bus ir "French bread and Flack Forest ham on Lithuanian rye bread".

"The Daily Transcript" liepos 14 įdėjo didelę fotografiją Šv. Jurgio lietuvių parapijos kleb. kun. Alberto Abračinsko ir Milo Bakan. Bakan esąs "Bee man", kuris gelbstis kleboną Abračinską nuo bičių. Klebonas pasiūslėpęs už krūmo, o Bakan kaškuo purkščia. Virš fotografijos užrašas: "Lithuanian open set for Aug. 9". Čia vykstančiose rungtynėse galį dalyvauti tik "Lithuanian descent or marriage".

"The Daily Transcript" liepos 21 įdėjo ilgą straipsnį "No surprise that he lived to be 100"

Motinėlė, Klajūniui, Rūta, Garsus mano Vilnius, Udrio daina, Kur bakūžė samanota.

Trys paskutinės plokštelės kainuoja po 8 dol. kiekviena. Persiuntimui pridėdamas 1 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

apie William Kudirką ir eilę jo fotografijų. Aprašoma visa Kudirkos odisėja bėgant iš Lietuvos nuo paėmimo į rusų kariuomenę. Į Ameriką jis atvykęs būdamas 19 metų. Pradėjęs dirbti Lexingtone pas ūkininką už \$12 savaitėje už visas 7 dienas. Jo draugas iš Norwoodo pakvietęs jį dirbti į Winslow Brothers & Smith Tannery kompaniją, kurioje jis išdirbęs 48 metus iki 1950 metų, kada kompanija užsidariusi. Ten jis tapęs net vilnų inspektorium. Kai jis atvykęs į Norwoodą, ten buvę tik 7 lietuviai. Vėliau jis ir kiti 15 lietuvių dar pasiskolinę iš vyskupijos pinigų šv. Jurgio bažnyčios statybai. Taip ir pastatę. 1910 metais jis vedęs. Buvęs aktyvus bažnyčios veikloje, o taip pat ir lietuvių. Buvęs lietuvių laikraščio "Darbininkas" korespondentas. Dažnai būdavęs vertėju naujai atvykusiems lietuviams, ypač gaunant pilietybę. Jo dukte Ona Červokas ir sūnūs Bronius ir Vincas su tėvu kalba tik lietuviškai. Dabar gyventi esą lengviau, negu tada, kai jis atvykęs, sakąs Kudirka.

Pakeitęs adresą, neužmiršk pridedti ir senojo.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Vargonų koncertas

Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas įvyks rugsėjo 20, sekmadienį, 3 val. popiet First and Second Church Bostone. Adresas — 60 Marlborough St.

Vytenis Vasyliūnas yra daug kartų koncertavęs Amerikoje ir Europoje. Vien šiais metais nuo sausio 1 iki birželio yra davęs 12 koncertų. Jis gros įdomią programą. Visi kviečiami atsilankyti.

BOSTONO PARENGIMŲ KALENDORIUS

Tautos šventės minėjimas — rugsėjo 13. Mišios Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone — 10:15 val. ryto. Toli mesnis minėjimas — 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj. Po minėjimo — vaišės. Minėjimą rengia LB Bostono apylinkė.

Rugsėjo 15 Joe Casper išrinkimui į miesto tarybą vyks užkandžiai ir pasitarimas Newmarket Steak House, 274 Southampton St., So. Boston, nuo 5 iki 7 val. vakaro. Auka — 50 dol.

Brocktono miesto 100 m. sukaktuvinis 15 tautybių festivalis vyks rugsėjo 18-20 Army Reserve Center, prie Veteranų ligoninės, Brocktone. Lietuviai šoks, dainuos, demonstruos tautodailę, vaišins lietuvišku maistu. Fengia visos organizacijos.

Spalio 3-4 — dail. Jono Rutenio dailės paroda So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos antro aukšto salėj. Parodos atidarymas spalio 3, šeštadienį, 5 val. vakaro. Atidaryme kalbės rašytojas Stasys Santvaras. Paroda globoja So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugija.

Spalio 4, sekmadienį, Laisvės Varpo rudens renginys, kuriame Hamiltono lietuvių dramos teatro Aukuras, veikiąs jau 30 metų, suvaidins Birutės Pūkelevičiūtės veikalą "Antroji Salomėja painiaus".

Lapkričio 15 — bazaras Šv. Petro lietuvių parapijos parėmimui. Visi lietuviai kviečiami prisidėti prie šio bazaro pasisekimo rankdarbiais ir kitokiomis dovanomis.

Martyno Jankaus šauliai ruošia banketą lapkričio 21, šeštadienį, 6:30 val. vak. Sandaras salėj, 30 Interval St., Brocktone.

Kardinolas Medeiros aukos mišias Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone lapkričio 22, sekmadienį, 10:15 val. ryto.

LAISVĖS VARPAS Sekmadieniais 11:30-12:10 val. 740 banga iš WCAS 12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET Vedėjas Petras Viščinis 173 Arthur St., Brockton, MA 02402 Telef. (617) 586-7209

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 bangos sek. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Dėdels lietuviškų knygų pasiūrinkimais.

A.A.
INŽ. ALGIMANTUI TAMOŠAIČIUI
tragiška žuvis Lietuvoje, jo tėvui Liudui Tamošaičiui
reiškiamė gilią užuojautą

Tautos Fondas

PADĖKA

Mūsų mylimam vyrui ir tėvui

ANDRIUI SKUČIUI

mirus, reiškiamė nuoširdžią padėką kun. dr. V. Andriūškai už sukalbėtą rožančių laidotuvių namuose, o taip pat už paaukotas Šv. Mišias, pasakytą pamokslą ir palydėjimą į kapines.

Didelis dėkui Onai Jameikienei, laidotuvių namuose ir bažnyčioje giedojusiai lietuviškas giesmes.

Taip pat mūsų gili padėka visiem, pagerbusiem velionį atsilankymu laidotuvių namuose, užprašusiem Šv. Mišias už jo vėlę, aukojusiem lietuviškiem reikalom, atsiuntusiem gėlių, pareiškusiem užuojautą žodžiu bei raštu, dalyvavusiem laidotuvėse.

Visiem, visiem nuoširdus acių.

Žmona Ada ir sūnūs bei dukterys su šeimomis

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielnamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj t-

traukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai — pelno aukščiau

procentus, leidžiamus įstatymu.

Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr.

Donahue 268-2500

arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE 480 West Broadway South Boston 9 AM to 3:30 PM — Monday thru Friday Saturday 10 AM to 1 PM 268-2500

NEPOMSET CIRCLE OFFICE 740 Collins Blvd. 8:30 AM to 5:30 PM Mon. - Thurs. Wed. & Fri. Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM Saturday 8:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank

"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

KASOS informacija

DARBININKAS

Redakcija ..... (212) 827-1352
 Administr. .... (212) 827-1351
 Spaustuvė .... (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė .... 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį: rugsėjo 12, šeštadienį, svečiuojasi Hamiltono lietuvių teatras Aukuras ir vaidina Birutės Pūkelevičiūtės komediją "Antrosios Salomėjos painiavos". Spektaklį globoja LM Klubų Federacija.

Moterų Vienybė po vasaros atostogų pradeda savo veiklos naują sezoną. Pirmas jos susirinkimas bus rugsėjo 15, antradienį, 7:30 v.v. įprastinėje vietoje, Congregational bažnyčios salėje, 91 Street, Woodhavene. Pirmininkė Elena Andriūšienė prašo visas nares dalyvauti.

LDK Birutės draugijos New Yorko skryčiaus metinis narių susirinkimas bus rugsėjo 19, šeštadienį, 4 val. popiet pas Malviną Klivečkiene, 76-13 85 Rd., Woodhavene. Tel. 296-0406.

Newsweek žurnalo praeitos savaitės numerį buvo įdėta nuotrauka, kuri vaizduoja geriausius teniso žaidėjus, susirinkusius Vyto Gerulaičio sodybos kieme. Nuotraukoje buvo tėvas ir sūnus Gerulaičiai, Borg ir McEnroe.

Bronė Oniūnienė iš Juno Beach, Fla., yra atvykusi į New Yorką ir svečiuojasi pas Antaniną Reivitiene Middle Village. Ji čia išbus visą mėnesį.

Gintarėliai, pačių jauniausių vaikų darželis, pradeda savo darbą rugsėjo 12, šį šeštadienį, 10 v. Kultūros Židiny.

Maironio lituanistinė mokykla savo darbą pradeda rugsėjo 12, šį šeštadienį, įprastinėje vietoje Holy Child parapijos mokykloje, 111 St. ir 85 Rd. kampas, Richmond Hill. 9 val ryto visi susirenka į žemutinę salę. Ten priimami ir nauji mokiniai.

Šaulių kultūriniam savaitgalį, kuris vyko Kennebunkporte pranciškonų vasarvietėje, iš viso dalyvavo per 50 registruotų šaulių. Daugiausia jų buvo iš Worcesterio. Iš New Yorko dalyvavo keturi šauliai: Kazimieras Bačasauskas, Edvardas Baltrūnas, Vaclobas Butkys ir Vladas Vasiškauskas.

Lietuvių Skautų Sąjungos korespondencinio suvažiavimo registracija pirmijos nutarimu pratęsta iki rugsėjo 27.

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJOS NEW HAVENO KLUBAS RENGIA

POEZIJOS VAKARĄ

Šeštadienį, rugsėjo 19 d., 6 v.v. Šv. Kazimiero parapijos salėje, 339 Greene St., New Haven, Conn.

PROGRAMA:

TOMAS VENCLOVA kalbės apie ok. Lietuvos poeziją, skaitys iš savo kūrybos ir atsakinės į klausimus.

IRENA VEBLAITIENĖ, VAIVA VĖBRAITĖ-GUSTIENĖ ir **VYTAUTAS VALIUKAS** paskaitys Lietuvos poetų kūrybos įėjimas — Laisva auka
 Po programos bus vaišės.

Apylinkės lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti.

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

įvyks rugsėjo 13

Tą pačią dieną švenčiama ir Marijos gimimo šventė

11 val. pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje Pamokslą pasakys kun. KAZIMIERAS PUGEVIČIUS
 12:30 val. parapijos salėje akademinė dalis
 Kalbės LB New Yorko apygardos pirmininkas

ALEKSANDRAS VAKSELIS

Dainuos solistas MEČYUS RAZGAITIS ir Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas VIKTORO RALIO

Literatūrinė dalis

Darlaus ir Girėno skridimo ir tragiško žuvimo paroda nuotraukose

Po minėjimo — pietūs, kuriuos ruošia LK Moterų Sąjungos 29 kuopa, vadovaujant pirmininkei EUGENIJAI KEZIENEI

Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJA KVIEČIA ATsilANKYTI Į HAMILTONO LIETUVIŲ TEATRO

AUKURAS

spektaklį. Bus vaidinama BIRUTĖS PŪKELEVIČIŪTĖS komedija

ANTROSIOS SALOMĖJOS PAINIAVOS

Veikalą režisuoja ELENA DAUGUVIETYTĖ-KUDABIENĖ

Pagrindines roles atliks: ELENA KALVAITIENĖ, ELENA DAUGUVIETYTĖ-KUDABIENĖ ir VITALIS ŽUKAUSKAS

Spektaklis įvyks rugsėjo 12, šeštadienį, 6 v.v. Kultūros Židiny

Po spektaklio bus vaišės, loterija ir baras

Įėjimas — 5 dol.

Tautos šventės minėjimas įvyks rugsėjo 13, sekmadienį. Tą pačią dieną bus švenčiama ir Marijos gimimo šventė. Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val. bus pamaldos. Pamokslą pasakys kun. K. Pugevičius. 12:30 akademinė dalis Apreiškimo parapijos salėje. Pagrindinę kalbą pasakys LB New Yorko apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis. Dainuoja Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas Viktoro Ralio, solistas Mečys Razgaitis. Bus ir literatūrinė dalis. Ta pačia proga bus Dariaus ir Girėno žygio ir tragiško žuvimo paroda nuotraukose. Ši paroda liepos mėnesį buvo surengta Floyd Bennet aerodrome, iš kurio lakūnai išskrido. Aerodromo vadovybė ir daugelis lankytojų domėjosi šia paroda. Po minėjimo bus pietūs, kuriuos paruos Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopa, vadovaujant pirmininkei Eugenijai Kezienei. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Minėjimo akademinę dalį rengia LB I-oji apylinkė.

Patiksliname. Praeitame Darbininko numeryje, rašant apie tai, kad prieš 20 metų greitkelyje žuvo iš New Yorko trys žmonės, įsibrovė korektūros klaidos: p. Audėnienė yra Olga, ne Ona, dukra Audėnaitė-Banaitienė yra Daiva, o ne Daina.
Rožės Šimelienės-Kasetienės 5 metų mirties sukaktis sueina rugsėjo 25. Tos sukakties proga mišios bus rugsėjo 13, sekmadienį, 10:30 v.r. Švč. Trejybės bažnyčioje Newark. Mišias užprašė sūnus Conrad Caster.

Kultūros Židinio Fondo metinio suvažiavimo pranešime įsivėlė klaida. Fondo nariai gali būti kiekvienas lietuvis ar lietuvė, Židinio statybai ar išlaikymui paaugokę ne 10, bet 100 dolerių. Kiekviena auka, bet kokia proga skirta Kultūros Židiniui, yra priskiriama tai 100 dolerių sumai pasiekti. Po to, padavę įstojimo prašymą ir mokėdami dešimties dolerių metinį mokesį, aukotojai tampa pilnateisiais Lietuvių Kultūros Fondo nariais. Fondo narių metinis suvažiavimas bus spalio 10, šeštadienį, K. Židinio patalpose.

Maspeth, V. Atsainavimo lietuvių parapijos bažnyčioje Tautos šventės paminėta rugsėjo 6, sekmadienį. Lietuviškos sumos metu visi meldėsi Lietuvos intencija. Mišias aukojo ir pritaikytą pamokslą pasakė kun. Stasys Raila.

Kun. Prano Bulovo, V. Atsainavimo lietuvių parapijos klebono, 25 metų sėkmingos dvasinės tarnybos parapijoje sukaktis bus atžymima rugsėjo 13. Sukaktuvininkas padėkos mišias aukos 12:15 val. Pagerbimo banketas ir programa tuoj po pamaldų parapijos salėje.

Lietuvos vyčių 110 kuopa rengiasi lietuviško kryžiaus šventinimui, kuris įvyks rugsėjo 27. Vysk. Francis J. Mugavero dalyvaus lietuviškoje sumoje ir po sumos pašventins kryžių. Tą dieną vyks ir Vid. Atlanto Lietuvos vyčių apskrities suvažiavimas. Rugsėjo 3 d. susirinkime aptartas vyčių seimas Scrantone. Paskelbti kandidatai į naują valdybą, kurios rinkimai bus spalio pirmąjį trečiadienį.

Dail. Juozas Sodaitis, kuris dabar gyvena Floridoje, praeitą savaitę lankėsi Darbininko redakcijoje. Anksčiau jis gyveno New Yorke ir Union, N.J. Persėkėles gyventi į Floridą, kasmet aplanko šiaurėje gyvenančius savo bičiulius bei gimines.

Daug lietuviškų plokštelių turi Darbininko administracija. Skambink 827-1351 ir prašyk, kad plokštesles atsistytų į namus.

Suaugusi moteris ieško kambario šeimoje. Skambinti: MI 7-3971.

MONEY — Dr. M. Siemoneit, lietuvis, draudžia sveikatą, nedarbingumą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.) Apsidrausdami pas jį, sutaupysit 30%-50% premijos mokėjimą. Draudimo įvairios grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais: 201 654-3756.

Hamiltono lietuvių teatras Aukuras pastatė Birutės Pūkelevičiūtės komediją "Antrosios Salomėjos painiavos". Su šiuo veikalu teatras dalyvavo teatro festivalyje Chicagoje. Nuotraukoje matome aktorius po premjeros Chicagoje 1980 metais. Viduryje su gelėmis teatro vadovė-režisierė Elena Dauguvietytė-Kudabienė, šalia jos kairėje autorė — rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė. Teatras atvyksta į šį Atlanto pakraštį. Rugsėjo 12 šį veikalą vaidina Kultūros Židinyje, gi rugsėjo 13 — Hartforde. Nuotr. Z. Degučio

Rugsėjo 10, sekmadienį, 4 v. popiet
 Kultūros Židinyje visuomenė bus supažindinta su
 DR. ANTANO RUKŠOS parašytu

"KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS" II tomu

Ištraukas iš veikalų skaitys BRONIUS BALČIŪNAS
 Knygą apibūdins KAZYS JANKŪNAS
 Užbaigai vaišės ir pabendraus
 Įeinant aukojama

Visus kviečia dalyvauti rengėjai

L.K.V.S. Ramovės New Yorko skryčiaus
 valdyba

Sekmadienį, rugsėjo 20, visi važiuojame

į lietuvišką

GEGUŽINĖ

p. Vebeliūnų sodyboje, Lattingtown, Long Island.

Gegužinė prasidės 12 val. su pamaldomis.
 1 val. p.p. užkandžiai, gaivinantys gėrimai ir draugiški pašnekesiai.

Nieko nereikia atsivežti — viskas bus parūpinta. Vaikams užimti bus žaidimai ir sporto varžybos erdviuose sodybos pievose. Laimėtojams bus įteikiamos premijos ir dovanos.

Gegužinę rengia Maironio šeštadieninė mokykla ir lietuviška KASOS Kredito Unija. Visas pilnas skiriamas Maironio mokykla.

Rengėjai kviečia visus atsilankyti ir tuo būdu paremti lietuviškos mokyklos išlaikymą.

Laukiame Jūsų visų!

DIDYSIS KULTŪROS ŽIDINIO RUDENS KONCERTAS

įvyks š.m. rugsėjo 27, sekmadienį, punktualiai
 4 val. po pietų Kultūros Židinyje.
 Programą atliks išgarsėjusi Amerikos žymiųjų operos teatro
 solistė

MARALIN NISKA

Solistė koncerto programą atliks nemokamai,
 visas pajamas skirdama lietuvių Kultūros Židiniui.

Įėjimo auka — 7 dol. suaugusiems ir 5 dol. jaunimui.

Bilietus prašoma iš anksto įsigyti šiose vietose:

Darbininko spaudos kioske,
 Kultūros Židinio raštinėje,
 M. Šalinskienės įstaigoje Woodhavene,
 LITO ir KASOS įstaigoje Richmond Hill.

Bilietus taip pat bus galima įsigyti koncerto dieną prie įėjimo, bet pavėlavusieji bus įleidžiami į salę tik per pertraukas.

Po koncerto veiks užkandžiai ir gėrimų bufetas, todėl svečiai bus kviečiami pasilikti ir pasilinksinti.

Koncerto rengėjai, pati solistė Maralin Niska ir tėvai Pranciškoniškai tikisi gausaus publikos atsilankymo.

VISUS NUOŠIRDŽIAI KVIEČIAME!

Židiniui Remti Lietuvių Kultūros Fondo Valdyba